

TEVISKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (2314) 1994 LIEPA-JULY 5

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Taisytni dalykai ir kritika

Pažanga remiasi netikėjimu, kad jau viskas, kas padaryta ar daroma, yra visai gerai. Pastebėti, reaguoti, taisyti ar planingai keisti laiko tėkmėje ar sąlygų ribose yra labai svarbu. Ir kam sekasi prie viso to atsargiai bei išmintingai priėti, daug laimi.

TAISYTINI dalykai pirmiausia susilaukia kritikos. Pastaroji, deja, nevisada būna konstruktyvi. Mat labai dažnai yra lengviau peikti, barti, priekaištauti, žodžiu — išdėstyti visa, kas negerai, nesigilinant komentarų, įprastu būdu persiverčiant nuo kritikuotino objekto prie asmens, surišto su ta problema. O kai jau puolamas asmuo, yra daug sunkiau išlaikyti pusiausvyrą, santūrumą, net paprastą mandagumą. Tas nuslydimas nuo daikto prie žmogaus sumaišo esminius klausimus, ir kritikos vietoje iškyla bereikšmiai ginčai, susipina asmeniškumai, atsiranda intrigos, gandai, susidaro frontai, išsivysto kova, kartais jau net užmirštant dėl ko kovojama. Šitų negerovių pavyzdžių lengviausia pastebėti visuomeninėje veikloje, kuri paliečia platesnius žmonių sluoksnius, stebinius, reaguojančius, pykstančius. Užtektų tik prisiminti patį pirmąjį išeivijos formavimosi dešimtmetį, kai šalia gerųjų užuomazgų labai daug patyrė trinties ir laiko gaisraties dėl įsisiūbavusių ginčų ir asmeniškumų. Ne vienas veikėjas, ginčiuose įsitępęs, pervertina savo pajėgumą ir visais būdais menkina oponentą. Nuomonių pareiškimai ir kritikos pavirsta ambicijų tenkinimu, kuris iškiliusio klausimo neišsprendžia. Reikia sutikti, kad nėra lengva asmeniškumą atskirti nuo aptariamo dalyko, bet taipgi įsidėmėtina, kad yra skirtumas tarp "tu blogai padarei" ir "blogai padaryta". Taigi priėjimo būdas prie taisytno dalyko ar kritikos dažniais atvejais turi lemiamos reikšmės.

LAIKAS nedaug ką gali, kai asmeniškumai ir žmogiškosios ambicijos sunkiai suvaldomi. Užtat neuostabu, kad asmeninių susirėmimų užtenka ir po penkių dešimtmečių veiklos — problemos panašios, žmonės nauji, ir vėl viskas iš naujo. Šiuo metu išeiviskosios veiklos rūpestis — kaip tęsti lietuviybės išlaikymą, kai jau jis pereina į rankas tų, kurie, patys išeivijoje užaugę, ne tik tam ieško naujų kelių, bet ir tarpais lyg ir nepasitiki savo jėgomis. Formaliu požiūriu pagrindinės atramos lieka tos pačios: šeima ir lietuviškoji mokykla bei jaunimo organizacijos. Su kylančiais sunkumais negalima nesikaityti. Jie pastebimi, aptariami, vertinami ir, žinoma, kritikuojami, ypač tų, kurie išliko svetimų įtakų mažiau pažeisti ir dabar, kaip nauji ateiviai, jungiasi į tą nevienodo lygmens lietuvių. Kaip tą lygmenį pakelti, kaip suvienodinti, kaip pvz. padaryti, kad vaikai visur tarp savęs lietuviškai kalbėtų, lietuviškai mąstytų, kaip atsiriboti nuo tos kasdien veikiančios aplinkos, kad lietuviškumas būtų kaip galima mažiau pažeistas? Tai sunkūs klausimai, tartum kažkokie uždaviniai, praradę savo tikrovišką pagrindą, lyg koks nebepagydomas skaudulys, dėl kurio tik dejuoti belieka. Ir dėl to būtų neteisinga visą kaltę suvesti lietuviškoms mokykloms, pamirštant šeimas, kurios lietuviškumo atžvilgiu dabar jau labai nebevienodos. Kaip ten būtų — nei panika, nei kaltininkų ieškojimas nedaug ką pataisys. Tik labai sutartinai, bendromis visų pastangomis galima būtų užkaišioti svarbiąsias spragas. Bet tam juk reikia konkrečių sumanymų, atitinkamo prisitaikymo vietovėse, gal jau net individualaus priėjimo prie vaikų. Tos srities taisytni dalykai reikalauja atsargumo ir takto. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Aštuoni medaus mėnesiai?

Kanados parlamento rinkimus 1993 m. spalio 25 d. daugelio rinkėjų nenumatytais rezultatais laimėjo liberalų partija su savo vadu J. Chretienu. Atstovų daugumą parlamente turinčią vyriausybę Kanados ministras pirm. J. Chretienas sudarė lapkričio 4 d. Naujosios liberalų vyriausybės pirmąjį biudžetą finansų ministras P. Martinas paskelbė 1994 m. vasario 22 d. Kanadiečių vėl maloniai nustebino nepažadintam pajamų mokesčiui, nors rinkiminiame vajuje buvo žadėta parūpinti viešųjų darbų ir sumažinti Kanadą smaugiantį deficitą. Didžiuosius sprendimus finansų ministras P. Martinas atidėjo sekančiam biudžetui 1995 m. vasario mėnesį.

Nenuostabu, kad tokia taktika sustiprino ministerio pirm. J. Chretienio liberalų vyriausybės populiarumą, išsilaukusi jau rekordinius aštuonis mėnesius. Kanados politikoje parlamento rinkimus laimėjusios partijos vyriausybė beveik visada susilaukia didesnio ar mažesnio populiarumo. Tačiau jis atneša nusi-vylimo, pradėjus rinkiminių pažadų vykdymą. Buvęs progresyviųjų konservatorių veikėjas Dalton Camp dabar dirba politiniu komentatoriumi didžiausiam Kanados dien-

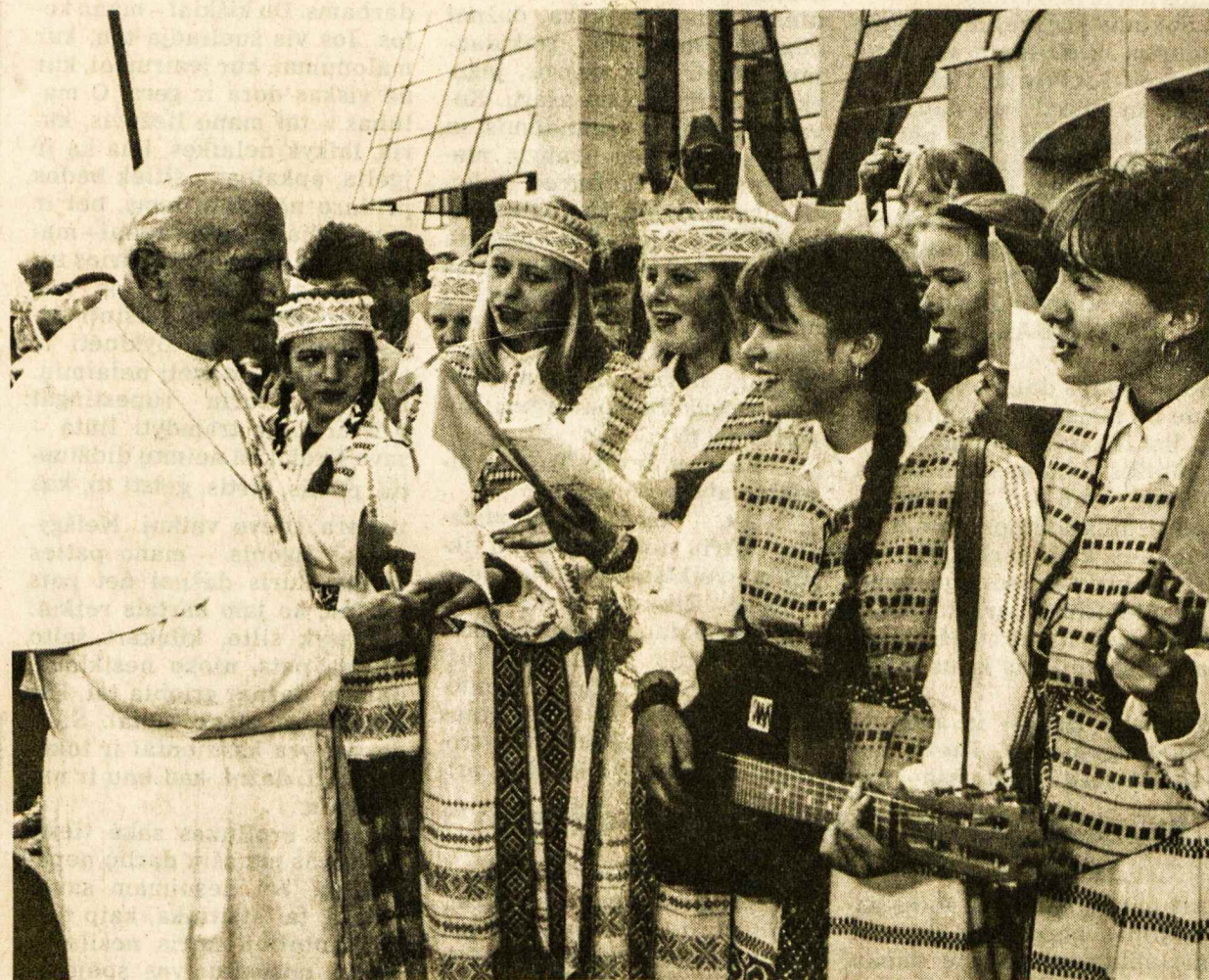
raštyje "The Toronto Star", ilgus dešimtmečius remiančiame liberalus. Taiklius yra jo rašinio mintys birželio 12 d. laidoje, kad ministeriui pirm. J. Chretienui buvo labai naudingas pažadų vykdymo atidėliojimas.

Atrodo, tokiai išvada pri-taria ir pats J. Chretienas, birželio 23 d. paskelbęs Kanados parlamento vasaros atostogas iki rugsėjo 19 d. Jis betgi kalba apie kai kuriuos jau įgyvendintus mažesnius pažadus liberalų vyriausybės aštuonių mėnesių laikotarpyje. Esą jam pavyko atstatyti kanadiečių pasitikėjimą dabartine Kanados liberalų vyriausybe. Tai liudija aštuonis mėnesius išsilaukęs jos didelis populiarumas, kurio neturėjo B. Mulroney ir jo konservatoriai.

Tų aštuonių medaus mėnesių ateitimi jau negalima pasitikėti dėl ministerio pirm. J. Chretienio vyriausybės užgrūvusių finansinės krizės, nenoro vykdyti pažadėtą GST prekių ir paslaugų mokesčio panaikinimą, nesugebėjimo iš-tremti kriminaliniais nusikaltėliais ir net žmogžudžiais tapusius ateivius. Finansinių problemų atnešę skolintojų nepasitikėjimas Kanados doli-riū, jo vertės kritimas, šiame-

(Nukelta į 2-rą psl.)

gali būti, kad...

Šią vasarą Lietuvoje ir D. Britanijoje įvyksta Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Šis didysis renginys primena kitą plataus masto renginį, būtent Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II susitikimą su Lietuvos jaunimu 1993 m. vasarą. Ši nuotrauka primena Šv. Tėvo dėsni jaunimui. Ji paimta iš šiais metais Lietuvoje išleisto albuminio leidinio "Jonas Paulius II Lietuvoje". Nuotraukoje — Lietuvos jaunimas pasitinka Šv. Tėvą Vilniaus orauostyje

Rytų Europoj — kaip Lietuvoj

Rytų Europoje vyksta demografinė krizė, rašo "Time" žurnalo korespondentas James O. Jackson iš Bonos, Vokietijoje, 1994 m. birželio 27 d. laidoje

Praėjusieji keleri metai Rytų Europoje turėjo būti patys šviesiausi. Komunistinė priešpaula subyrėjo kartu su sienomis, įstatymais ir slap-tąja policija, atskyrusia iš-tisus kraštus nuo pasaulio. Kraštams vadovauja laisvuose rinkimuose išrinktos valdžios, prekyba pradeda plėtotis laisvoje rinkoje. Pagaliau rytų europiečiai gali tikėtis materialinės gerovės, kuria seniai džiaugiamasi Vakaruose. Turėtų būti optimizmo laikotarpis. Tačiau jo nėra.

Sutrupėjęs amžius

Daugeliui Rytų Europos gyventojų yra bene blogiausi laikai po Antrojo pasaulinio karo. Pergvenama didžiulė sveikatingumo krizė. Mirtingumas pakilęs, o gimdymų skaičius nukritęs iki karo meto lygio. Milžiniškosios proporcijomis iškilęs protinių ir fizinį ligų dažnis. Keliuose kraštuose, įskaitant ir Rusiją, gyventojų skaičius net mažėja.

Rusijoje, Bulgarijoje, Estijoje bei rytinėje Vokietijoje mirtingumas pralenkęs gimdymus, kai kur didžiai. Gyvenimo trukmės vidurkis, ypač vyrų, krinta rytuose — tuo tarpu net vargingiausiose "trečiojo pasaulio" kraštuose jis kyla. Pavyzdžiui Vengrijoje vidurkis yra 65 metai vyrams ir 74 metai moterims, palyginus su Prancūzijos 73,4 ir 81,8 skaičiais. Rusijoje mirtingumas pakilęs 30% nuo 1989, labiausiai vyrų tarpe, kurių gyvenimo trukmės vidurkis nukritęs iki 59 metų, panašiai kaip Pakistane.

Pasak "American Enterprise" instituto tyrinėtojo Nicholas Eberstado, ši krizė gali sutrukdyti Rytų Europos pastangas atstatant laisvą ir tvirtą visuomenę. Prisitaikymas prie pokomunistinio gyvenimo jau nebe sunkus, bet skausmingas visame buvusioje komunistinio me pasaulyje.

Bloga sveikatos apsauga

Krizę iššaukusios sąlygos yra sudėtingos. Viena priežastis — tai per ilgai nusitęsusi komunistinė priešpaula. Maskvoje dirbantis onkologas Mikhail Prudkin teigia, kad kaip ir kitose srityse sveikatos priežiūros sunkumai neiškilo per pastaruosius 5 ar 10 metų — jie

jau 70 metų tęsiasi. Prie jų prisideda pramoninė tarša, radioaktyviųjų medžiagų vartojimas bei blogos apsaugos priemonės darbovietėse.

Nors komunistinės valdžios paskyrė didelę dalį savo biudžetinių lėšų sveikatos priežiūrai, jų paskirstymas dažnai buvo neefektingas. Komunistui būdingas "gigantizmo" manijos įtakoje buvo pastatytos didžiulės ligoninės, tačiau santvarkai sugriuvus, nebebuvo įmanoma jų išlaikyti ir jos tapo tolygiai didžiule našta. Kai kur reikia tik trečdalis ar net pusės turimų lovų, sako dr. Timothy Empkie, "Project Hope" vedėjas Centrinėje ir Rytų Europoje. Jo manymu, reikia gerinti patalpas prieš pradedant naujas programas, pvz. prieš rūkymą.

Kaip siūlo Empkie, blogi įpročiai, kaip per didelis vartojimas rūkalų, alkoholio ir riebalų, gali kenkti tiek pat, kiek nepatraukli santvarka. Lenkijoje, kaip ir daug kur Rytų Europoje, maždaug trečdalis gyventojų (38 milijonai) rūko, ir 4 milijonai — daugiausia vyrai, kasdien vartoja alkoholį. Riebalai, ypatingai kiauliena, yra viena iš pagrindinių maisto.

Degtinė, riebalai ir ligos

Witold Zantoski, vėžio ir epidemiologijos skyriaus vedėjas Varšuvos onkologijos institute, sako, jog valdžia nesikiša į tabako ir vėdos pardavinėjimą. Dabar Lenkijoje cigarečių dėžutė pigesnė, negu duonos kepalas. Panašiai yra ir kitur. Vengrijoje 60% vyrų rūko, o 15% serga ligomis, išsivystusiomis nuo alkoholio vartojimo. Kardiologijos draugijos vicepirmininkas Lenkijoje teigia, kad reikėtų stiprios veiklos prieš rūkymą, bet tuo tarpu yra per daug rūkančių seimo narių.

Nors Vengrija yra viena iš turtingiausių buvusių Varšuvos sutarties kraštų, joje yra bene aukščiausias mirtingumas nuo širdies ligų. Priežastimis laikomi rūkymas, alkoholio vartojimas ir įtampa. Prisideda ir riebi mityba — riebalų vartojimas, pakilęs nuo 30% 1970 m. iki 38% dabar. Nenuostabu, kad pakilo ir širdies ligų dažnis nuo 5,7 iki 8,5 iš 1000 žmonių, o Vakarų kraštuose

še šis skaičius visur kritęs. Vengrų gyvenimo trukmės vidurkis (life expectancy) nukrito labiau, negu bet kokiam kitam supramontintame krašte, išskyrus Rusiją. Vengrai, sulaukę 45 metų, gali tikėtis dar 20 metų gyventi, palyginus su JAV vyrais, kuriems statistika priskaito dar 30 metų.

Vakarai šioje srityje nesistengia savo būklės gerinti. Rūkalų, alkoholio ir užkandžių tiekėjai Rytuose ieško naujos rinkos, nes Vakaruose jų produktų populiarumas smunka. PepsiCo bendrovė jau investavusi \$500 milijonų, "Burger King", "Kentucky Fried Chicken" ir "Taco Bell" Lenkijoje pardavinėsiančios greitai ir riebiu maistu. Tabako firmos agresyviai reklamuoja savo prekes, ypač pataikaudamos jaunimui. Philip Morris bendrovė Rytų Europoje jau išleido artį \$1 bilijono dolerių reklamai.

Albanijoje geriau

Autoriui Jackson peršasi mintis, kad laisvė siejasi su sveikatos negalavimais. Pavyzdžiui Albanijoje, vargingiausioje Europos valstybėje, mažiausiai jaučiama Vakarų įtaka. Gyvenimo trukmės vidurkis yra 70 metų vyrams ir 76 moterims, ilgesnis, negu bet kuriam Rytų Europos krašte, išskyrus Lietuvą ir Gruziją. Vėžio ir širdies ligų yra mažai, kaip ir savižudybių, nužudymų ir autoavarijų. Ši statistika atspindi Albanijos primityvią gyvenimo būklę, kuri, deja, ilgai neišsilaikys prieš "sumoder-nėjimą". Albanai komunisto laikais nevalgė daug mėsos ir dabar neįstengia jos nusipirkti — ji sudaro tik 17% jų mitybos, perpus mažiau kaip Vakarų Europoje. Šiame krašte beveik nėra automobilių, tad visi, pėsčiomis keliaudami, yra sveiksnai, negu kitur gyvenantys.

Socialinės problemos

Tačiau tai dar nėra pilna Rytų Europos ligų diagnozė, pasak šio autoriaus. Komunistui žlugus atsirado ir gilesnių socialinių problemų. Rusijoje pakilęs savižudybių skaičius (1993 m. 45 iš 100,000 gyventojų — 1992 m. 40), o žmogžudysčių buvo 25,500 — 53% pakilo nuo 1992 m. Ši statistika yra sukrečianti, net neįtikėti-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Amerikos prezidentas Latvijoje

Prezidento B. Clinton'o žodis vaizduojant, [rašytas JAV Baltijos kraštų gyventojams 1994.VI.22

"Liepos 6 dieną aš atvyksiu į Rygą. Man bus didelė garbė būti pirmuoju JAV prezidentu, atsilankančiu Baltijos kraštuose, juo labiau, kad dabar Estija, Latvija ir Lietuva vėl yra laisvos demokratinės respublikos.

Pastaraisiais metais Jungtinėse Amerikos Valstybėse kasmet buvo švenčiama birželio 14-toji — "Baltic Freedom Day" — Baltijos kraštų laisvės šventė, primenanti visiems amerikiečiams Baltijos kraštų gyventojų ryžtą bei drąsą kovoję prieš sovietinę okupaciją. JAV niekada nepripažino tos okupacijos ir su jumis džiaugėsi 1991 metų rugpjūčio mėnesį, kai jūsų trys kraštai atgimė kaip nepriklausomos ir suverenios valstybės. Mes su jumis kartu veikėme, kad visiškai pasitrauktų svetima kariuomenė iš jūsų teritorijos. Tiki-

mės ir šiemet kartu su jumis švęsti to darbo pabaigą.

Atvykęs į Rygą susitiksiu su prezidentu Ulmaniu, prezidentu Meriu ir prezidentu Brazausku. Kartu galėsime aptarti, kaip Amerika drauge su Baltijos valstybėmis gali prisidėti prie jūsų kraštų saugumo ir gerovės žengiant į 21-ąjį šimtmetį. Vienas svarbiausių mano viešnagės momentų bus mano kalba viešame susibūrimė Rygoje visiems Baltijos kraštų žmonėms. Aš kviečiu visus, kurie gali atvykti ir dalyvauti šiame svarbiame istoriniame įvykyje.

Aš rengiuosi susitikti su jūsų kraštų žmonėmis už poros savaitžių. O to susitikimo belaukiant leiskite išreikšti tris linkėjimus: tegyvuoja Estijos respublika, tegyvuoja Latvijos respublika, tegyvuoja Lietuvos respublika!"

Savaitė Lietuvoje

JAV prezidentas lankysis Rygoje

Birželio 22 gauta žinia iš Baltųjų rūmų Vašingtone, kad prezidentas Bill Clinton aplankys Rygą savo šešių dienų kelionės metu Europoje. Jis taip pat vyks į Varšuvą, Neapolį, Boną ir Berlyną, kur dalyvaus "G-7" ekonominių problemų pasitarimuose. Prezidentas Clinton priėmė kvietimą Latvijos prezidento G. Ulmanio susitikti su juo ir su Lietuvos bei Estijos prezidentais, su kuriais numatyta pasitarti dėl ekonominės paramos tolimesnei reformų raidai ir verslo bei investicijų galimybių šiuose kraštuose. Taip pat bus aptariami saugumo klausimai, įskaitant ir Rusijos kariuomenės išvedimą bei Baltijos kraštų dalyvavimą Bendradarbiavimo taikos labai programoje. Jis bus pirmutinis JAV prezidentas, aplankęs Baltijos kraštą.

Ministerių pasitarimas Taline

ELTA rašo, kad Taline birželio 13 prasidėjusiame Baltijos kraštų ministerių pirmininkų susitikime dalyvavo Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, Baltijos visuotinio susirinkimo prezidiumo pirmininkas Egidijus Bičkauskas ir kiti ministrai bei jų pavaduotojai. Su Estijos ministru pirmininku Mart Laar ir Latvijos Vladis Birkavs buvo aptarti Baltijos kraštų sutarimai dėl Rusijos kariuomenės išvedimo iš Latvijos ir Estijos iki rugpjūčio 31. Taip pat buvo paskelbtas bendras Baltijos šalių pareiškimas tuo klausimu ir prašymas, kad šiuo reikalu jas paremtų Europos visuomenė. Taip pat buvo kalbėta apie Baltijos taikos palaikymo bataliono įsteigimą bei laisvos prekybos sutartį tarp Baltijos kraštų ir Euro-

Nesibaigiantis karinio tranzito klausimas

BNS pranešimu, nuo birželio 1 d. Rusija suteikė Latvijai didžiausio palankumo prekybos statusą. Šis žingsnis siejamas su senesniais pasirašytais Latvijos ir Rusijos susitarimais dėl Rusijos kariuomenės išvedimo bei socialinių garantijų davi-mo karo pensininkams. Pasak užsienio reikalų ministerijos pareigūno Udalcovo, Rusija ligšiol nepatvirtino sutarties dėl didžiausio palankumo prekybos statuso su Lietuva nes "Lietuva nesistengia išspręsti karinio tranzito problemos". Jis pasakė, jog "per tris mėnesius pasibaigs karinis tranzitas iš Vokietijos, kuriuo buvo aprūpinama Karaliaučiaus sritis, todėl ši problema Rusijai dabar ypač aktuali".

Dėl šios srities demilitarizavimo Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Gylys įvyriausios progomis pareiškė nuomonę, kad šiuo reikalu turėtų rūpintis ne tik Lietuva, bet ir daugiau valstybių.

Tėvynės sąjungai suteiktas tarptautinis pripažinimas

Gegužės mėn. pabaigoje Europos demokratiųjų partijų unijos (EDU) vykdomasis sekretorius dr. Andreas Khol laišku iš Vienos pranešė Tėvynės sąjungos pirmininkui prof. Vytautui Landsbergiui, kad Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) partija vienbalsiai

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Taisytni dalykai ir kritika

Šalia pastabų reikėtų daugiau konkrečių siūlymų

Rytų Europoj — kaip Lietuvoj

Ekonominės bei socialinės problemos apžvelgiant

Naują Lietuvą kuriant

Sėkminga kova neįmanoma be Dievo pagalbos

Evangelinė šviesa Lietuvos kariams

Jaunų karių susidomėjimas buvo nuostabus

Vilniaus kraštas lenkėja?

Lietuviai grūmėsi už savo teisę likti lietuviais

Prancūzai mokosi lietuvių kalbos

Per savo kalbą Lietuva žengia į Europos tautų šeimą

Australijos lietuvių chorai

Ilgas kelias iki istorinės išvykos į Lietuvą

Stambas almanachas "Varpai"

Tęsimas 1943 m. Šiauliuose pradėtas vertingas darbas

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėnėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Savaite Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

priimta į EDU. TS (LK) partija turės stebėtojos statusą iki sekančios vadovų konferencijos 1995 m., kai naujai priimtos partijos galės tapti pilnateisėmis narėmis. Partijų įvertinimą pirmą turį atlikti įvairių kraštų parlamentarų komisija, kuri peržiūri partijos statusus, darbo programą bei siekius. TS (LK) įvertinimas buvo padarytas balandžio mėn. pradžioje, komisijai atvykus stebėti TS (LK) veiklą ir praveisti pokalbius su partijos nariais, su kitomis partijomis ir su visuomene. EDU jungia demokratinius pagrindais veikiančias politines partijas, rengia konferencijas, seka seimų darbą ir sudaro galimybes ryšių plėtojimui tarptautiniu mastu.

Durpių pramonės plėtojimas

Lietuvos vyriausybė patvir-

tino durpių pramonės plėtojimo programą, rašo ELTA (birželio 13). Programos vadovo, Pramonės ir prekybos ministerijos techninio pramoninio skyriaus vyr. specialisto Vytauto Rafinbergo teigimu, Lietuvoje jau yra iširta apie 600 durpynų, iš kurių galima gauti apie 1 milijoną tonų durpių. Jų daugiausia yra Lietuvos rytuose, pietuose ir šiaurės vakaruose. Šiais ištekliais Lietuva galės naudotis kelis šimtus metų. Iš durpių pagamintais briketais, kurendama penkių didžiųjų miestų katilines, Lietuva dabartinėmis kainomis per metus sutaupytų apie 30 milijonų JAV dolerių, už kuriuos šiandien perka naftą ir gamtines dujas. Durpių pramonei perdirti reikia maždaug 130 milijonų litų (32,5 milijonų JAV dolerių) investicijų. RSJ

Rytų Europoj - kaip Lietuvoj

(Atkelta iš 1-mo psl.)

na, atsižvelgiant į Rusijos seniau pateiktus duomenis. Kai kurie sveikatos srities žinovai tiki, jog, paskelbdama sveikatos krizę, Rusija ketina išsunkti daugiau šalpos iš Vakarų. Vis dėlto panašūs polinkiai matyti ir kituose buv. komunistiniuose kraštuose, kur statistika yra optimistiškesnė, ir yra mažesnė galimybė nuslėpti kėslus.

Rumunijoje nė vienas iš šitokių statistikos duomenų nėra teigiamai pasikeitęs nuo revoliucijos laikotarpio. Lenkijos būklė katastrofiška. Rytų Vokietija yra vienintelis kraštas, kuriame vaizdas turėtų būti šviesesnis, nes susijungus su Vakarų Vokietija 1990 m. tapo prieinama geresnė ir sveikatos priežiūra. Bet nors bendras mirtingumo skaičius truputį nukrito, jis pakilo 35 iki 45 amžiaus gyventojų tarpe, o šie turėtų būti pačiame gyvenimo žydėjime. Vyrų mirtingumas pakilo 30%, moterų 20%. Eberstardt manytu, slypinti priežastis yra itin pažengusi – nei vaistais, nei operacinėje neišgydoma socialinė įtampa.

Tą pačią išvadą daro dr. Hans-Joachim Maaz, Rytų Vokietijos psichiatras, kurio nuomone, vakarietiška laisvė ir ekonominė santvarka plečiasi per greitą tempą ir sudaro per didelį spaudimą. Pasak jo, demokratizacija pati čia neišdygo. "Mums buvo pasakyta – jūsų galvosena yra neteisinga, mes, vakariečiai, geriau išmanome". Šitokio pobūdžio požiūris yra psichologiskai kenksmingas ir dėl to atsiranda depresija, širdies priepuoliai, smūgiai ir savizudybės. Įvyksta daugiau avarių, vaikų skriaudos ir smurto šeimose.

Ateities netikrumas

Kai kuriose Rytų Europos valstybėse įtampa dėl nedarbo, pakilusio iki 40%, yra pagrindinė priežastis, kad padidėjęs mirtingumas "vidurinio" amžiaus gyventojų tarpe. Net dirbantys gauna sumažintus atlyginimus arba darbai neatitinka jų paruošimo. Labiausiai rizikuoja susilaukti ankstyvos mirties tie, kurie neina gydytis, sako dr. Erika Saska Budapešte. Profilaktinei priežiūrai neturi laiko tie, kuriems ji būtų naudingiausia. O

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Klojami pamatai Kristaus prisikėlimo šventovei Tilžėje 1994 m. sausio 1 d.

Naują Lietuvą kuriant

Turime pirmiausia kiekvienas kurti savo dorinį asmeninį gyvenimą, vedantį į viso krašto dvasinį atgimimą

Kun. K. J. AMBRASAS

Pažvelgus į dabartinius statistikos duomenis, blykstelį kraupus faktas: Lietuvos gyventojų skaičius mažėja – daugiau mirstančių nei gimstančių. Pvz. Ukmergės rajone per 1994 m. pirmuosius tris mėnesius mirė 243 asmenys, gimė tik 113! Galbūt kituose rajonuose yra geriau, bet bendroji statistika rodo lietuvių tautos narių mažėjimą.

Laukiant pagerėjimo, reikia džiaugtis kiekvienu naujagimių tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje, jūr laukti kuo daugiau, nes pasaulis pasidarė pernelyg didelis kraugerys, žudikas, – jis net kūdikio negaili ir visokiais chemikalais, visokiom priemonėmis jį negailestingai naikina. O tasai žmogus, iš pradžių toks silpnas, gležnas, bejėgis, KAD NEGALI PATS APSIGINTI.

Kaip sėklos daigas reikalauja ne tik maisto, ne tik priežiūros, bet ir saulės, šilumos, taip ir kūdikis. Jam kasdien reikia ne vien gryno oro, bet dar labiau širdies šilumos, abiejų tėvų meilės, kad jis išaugtų normalus. Juk tik protingsios meilės spinduliuojamas tarpsta geras būdas, darbštumas, sąžiningumas ir mokėjimas kitus mylėti...

Panašiai dedasi ir antgaminiame gyvenime. Dievo malonė, žmogui suteikia per

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tinis palūkanų už paskolas padidėjimas nuo 3,87% iki 6,92. Tai labiausiai palietė dabartinį finansų ministerio P. Martino biudžetą. Mat jam staiga prireikė daugiau lėšų Kanados vyriausybės deficitinės skolos palūkanoms padengti. Jų savo biudžetą jis nebuvo numatęs. Kiekvienas padidėjęs skolos palūkanų nuostimis biudžeto išlaidas padidina 1,7 milijono dolerių.

Spaudoje pasirodė daug pranešimų apie Kanados vyriausybės išlaidų apkarpyimą paslaugų suamžinimu bei tarnautojų atleidimu. Tačiau oficialių duomenų šiuo klausimu nepasiskelbė nei ministeris pirm. J. Chretienas, nei jo finansų ministeris P. Martinas. Daug kanadiečių suerzino jų prasiitarimai, kad viskas paaiškės sekančiame Kanados biudžete, kuris bus paruoštas tik 1995 m. vasario mėnesį. Kanadiečiai apie tokius svarbius pasikeitimus nori greitesnės informacijos.

Pasigirdo spėliojimų, kad finansų ministeris P. Martinas pajamoms bei išlaidoms pertvarkyti dar šiais metais norėtų sudaryti papildomą mažąjį biudžetą, susietą su išlaidų sumažinimu ir pajamų padidimu. Mat tada mažesni varžtai kanadiečių lauktų 1995 m. biudžete. Esą finansų ministerio P. Martino mažąjį biudžetą ir su juo pradedamą išlaidų sumažinimą atmeta ministeris pirm. J. Chretienas, viską norintis atidėti 1995 m. biudžetui vasario mėnesį. Kalbama net ir apie prasidedantį skilimą Kanados liberalų vyriausybės ministerių kabinete.

Didžiausia politinė rąkstimi Kanados liberalų ministeriui pirm. J. Chretienui gali tapti rinkiminiam vajuje pažadėtas nepopuliaraus prekių ir paslaugų GST mokesčio panaikinimas. Tą federacinį 7% GST mokesť (Goods and Service

Kriksťą, irgi yra tarsi anas iš dirvos išsikėlęs daigas, kurį reikia prižiūrėti, puoselėti, saugoti, juo kasdien rūpintis... Per Kriksťą gimstame Dievui, tampame JO vaikais, bet vis dar liekame silpni, dar nepajėgūs savarankiškai žingsniuoti slidžiu ir pavojingu keliu.

Ne vien tik 2-3 metų kūdikiui dar reikia dažnai ištiesti ranką, kad nepargriūtų. Visi kuo geriausiai žinome, kad gyvenimas ištis yra kova, dažnai negailestinga, arši, reikalaujanti kantrybės, drąsos, jėgų, skausmo ir neretai ašarų. Kova su savim, su pagundomis, su įvairiom blogom draugų, meno, sužalotos kultūros įtakomis; kova su tuo, kas pataikauja žemai prigimčiai, padeda įsigalėti ydoms, žalingiems įpročiams. Tą nesiliaujančią kovą gerai paliudija toks vie-nuolio pokalbis su savo vyresniuoju, kuris, išvydęs savo bendrą vakarais pavargusį, nusiplūkusį paklausė:

— Kas tau, broli? Tu toks atrodai pavargęs, išsekęs?

— Ak, – atsiduso paklaustasis, – turiu tiek darbo, kad tikrai neveikčiau, jei ne Dievo malonė. Tik pamanyk, Tėve, kiek privalau darbų atlikti: vienu ir tuo pačiu laiku užtventki besiveržiantį vandens. Turiu saugoti dvi neramias kregždes, kad neištrūktų, stropiai prižiūrėti du kiškius, pri-

žiūrėti malūną, raminti pikta liūtą, susitvarkyti su dviem nuolat mosuojančiais spragilais ir dar slaugyti ligonį tikrai nelengva.

— Kad mūsų vienuolyne lyg tokių darbų ir nebėra? – rimtai sudvejojo vyresnysis.

— Gerbiamas Tėve, šių darbų neprasimaniau. Sakau teisiybę. Tekantis vanduo, kurį turi užtventki, – mano mintys. Jos bėgte bėga, tad turiu be paliovos jas saugoti, kad nuostolių nepridarytų. Dvi laisvos kregždės – mano akys, kurios į visas puses šaudytė šauda. Ir kaip sunku jas išlaikyti, kad nepamatytų to, kas sukelia pagundas ir paskatina blogiems darbams. Du kiškiai – mano kojos. Jos vis šuoliuoja ten, kur malonumai, kur įvairumai, kur ne viskas dora ir gera. O malūnas – tai mano liežuvis, kuris, laikyk nelaikęs, ima ką įgelia, apkalba, – šitiek bėdos pridaro ne tik kitiems, bet ir man pačiam. Du spragilai – mano neramios rankos, kurios turi būti visą laiką užimtos, nes antraip prasimanoma gaisinti laiką niekam, ima dykinėti ir taip įvelia į daugelį nelaimių. Pagaliau turiu rūpestingai prižiūrėti ir tramdėti liūtą – savo širdį, kad neimtų didžiutis, pūstis, girtis, geisti to, kas nederia Dievo vaikui. Neišgydomas ligonis – mano paties kūnas, kuris dažnai net pats nežino, ko jam kartais reikia: vienąsį šilto, kitąkart šalto ir ima pats, nieko nesiklausdamas, dažnai griebia tai, kas pražūtinga mano sielai. Šitie darbai yra kasdieniai ir tokie vargingi, dažni, kad imu ir nusiplūkiu...

Tasai broliukas sakė tiesą. Ar mums panašių darbų nepasitaiko? Jei nesuimam savęs į nagą, tai atsitinka, kaip tam automobiliui, kuris nesilaiko eismo taisyklių: vos spėjo iš kiemo išvažiuoti, jau ir pakliuvo nelaimėn.

Norint sėkmingai su daugeliu vidaus ir išorės priešų kovoti ir laimėti, neįmanoma apsieiti be Dievo pagalbos, be Šv. Dvasios dovany. Jų, pirmiausia gavę per Kriksťą, pasakui dažnai pristigame, nes lengva nulaužti ir sutrypti tą gležną antgamtinės gyvybės daigą. Štai kodėl išganytojas, žinodamas mūsų silpnumą, paliko mums malonių šaltinių – sakramentus. Iš jų Sutvirtinimo sakramentas palaisto, atgaivina, sustiprina per Kriksťą gautąją malonę.

Kristus, prisikėlęs iš numirusių, prieš žengdamas į dangų, pažadėjo atsiųsti Šventąją Dvasią. Jai kaip tik atsiuntė per Sekmėnias, kurias švenčia visa Katalikų Bendrija. Atėjusi iš dangaus ugnies liežuviais Ji "pripildė visą namą" (Apd. 2.3). Tada bailūs apaštalai ir mokiniai tapo ryžtingais Kristaus mokslo skelbėjais, bebaimiais kovotojais dėl tiesos, dėl Amžinybės. Jie drąsiai ėjo savo pareigas, įsteigė, būdami paprasti ir nemokytai žvejai, skelbti Gerąją Naujieną, būti pirmaisiais teologais, filosofais, sudėtingo vidinio gyvenimo ir doros mokytojais. Negana to. Jie nepabūgo netgi pralieti savo kraują ir į kankinystę ėjo tarsi į šventę. Štai kaip Šv. Dvasia sustiprino jų tikėjimą, kad laimėję pasaulį savo meile, pavyzdžiu ir išsižadėjimu. Štai kur tikrosios aukos, maldos ir tikro gyvenimo pavyzdys! O argi mums visų šių dalykų nereikia? Argi mes to malūno, tu pikty liūtų ir tų kregždžių kiekvienas ne turime?

Visai neseniai iš Italijos grįžęs ir įspūdius "Apžvalgoje" aprašęs mons. A. Svarinskas savo straipsnį taip baigia: "Kursime naują Lietuvą be senų nuodėmių. Naujųjų laikų Koliziejus – Kryžių kalnas – teiks mums stiprybės ir skatins kovai ir kūrybai už naują Lietuvą" (nr. 18, 1994.05.06-12). Tad kiekvienas turime nuoširdžiai melsti, kad Šv. Dvasia padėtų ne tik kurti naują Lietuvą ateitį be nuodėmės, bet ir pirmiausia atkurti kiekvienam savo vidų, o tik tuomet – savo krašto, kur esame, savo šeimos ir kartu viso pasaulio gyvenimą.

Todėl kartu su šventaisiais prašykime: Alsuk many, Šv. Dvasia, kad galvočiau ir daryčiau vien tai, kas kilnu ir gera. Skatink mane mylėti visa, kas dora. Stiprink, kad saugčiau ir dauginčiau grožį. Saugok mane, kad niekad neprarasčiau to, kas brangu, didinga, aukšta ir šventa.

KAUNO ROTUŠĖ, minima dokumentuose dar XV a. pabaigoje. Gotikos elementai tematomi tik detalėse ir tinko atodangose. Po daugelio rekonstrukcijų pastatė įsivyravo renesanso, baroko ir klasicizmo bruožai. Dabar tai miesto Santuokų rūmai
Nuotr. D. Meliūno

P A D Ė K A AŲA SOFIJAI SIMANAUSKIENEI

mirus Lietuvoje,

nuoširdžiai dėkoju už užprašytas Mišias, užuojautą pareikštą žodžiu, laiškais ir spaudoje.

Lieku dėkinga –

sesuo Katrina

AŲA EMAI BEKERIENEI

mirus Vokietijoje,

dukra ELE VILEMBREKTIENĖ, jos vyrą RUDĮ, gimines bei artimuosius Kanadoje ir Vokietijoje giliai užjaučiame –

London, Ont.

Julija ir Zigmas Didžbaliai
Viktorija ir Viktoras Staškūnai

AŲA JUOZUI LIAUGMINUI,

nepamirštamam mūsų choristui,

mirus,

jo seserį JADVYGĄ (JADŽĘ) prieglaudoje, gimines Lietuvoje, Amerikoje ir draugus Kanadoje nuoširdžiai užjaučiame –

Hamiltono pensininkų klubo
dainos vieneto choristai ir vadovė

P A D Ė K A AŲA JUOZUI LIAUGMINUI

mylimam broliui, brangiam draugui, iškeliavus į amžinybę, liekame dėkingi visiems, taip gausiai dalyvavusiems Rožinio kalbėjime ir palydėjime į amžino poilsio vietą.

Nuoširdi padėka klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už velionies lankymą ligoninėje, už visas maldas ir palydėjimą į kapines.

Ačiū muz. L. Marcinkutei už palydėjimą vargonais ir giesmes.

Dėkojame visiems, kurie pareiškė užuojautos žodžius, už užprašytas Mišias, gėles, kurios puosė velionies karstą, ir aukas fondams, pagalbą Lietuvos našlaičiams.

Padėka karsto nešėjams: K. Karaškai, A. Pilipavičiui, V. Triponui, S. Daliui, J. Astui ir J. Januškevičiui.

Ačiū p.p. Mačiams už paruoštus skanūs pusryčius ir visoms ponions už pyragus.

Pasiliekam labai dėkingi visiems.

Sesuo Jadvyga ir draugai

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

LAISVOJE TĖVYNĖJE

IŠNIEKINTI TRYS KRYŽIAI

"Lietuvos aidas" praneša, kad valstybinės želdinių įmonės "Zunda" kalnų parko eigulys Jonas Pacenka Vilniuje rado išniekintą Trijų Kryžių paminklą. Jis rusų kalba aptepliotas įsimylėjusiųjų vardais, telefonų numeriais ir net rusiškais keiksmazodžiais. Tarp jų įrašų J. Pacenka rado ir juose minimą 37-tąją vidurinę mokyklą Vilniuje. Tai jam leido susidaryti įspūdį, kad šį gėdingą darbą atliko paaugliai tos mokyklos moksleiviai. Paminklo išniekinimą J. Pacenka pranešė mokyklos vadovams, Vilniaus policijai, prokuratūrai ir savivaldybei. Jis betgi prašė mokyklos vadovus, kad jie paminklo valyti neatsiųstų moksleivių. Esą šiam darbui reikia restauravimo specialistų. Sugrįžęs prie Trijų Kryžių paminklo, J. Pacenka rado du vaikigalius, raišdes baigiančius trinti akmenimis, senųjų Trijų Kryžių betono ir plytų gabalais. Dabar kažkas tas nubraižytas paminklo vietas užtepė kalkių skiediniu. Pasak J. Pacenkos, paminklai tinkamai sutvarkyti reikės apie 1.500 litų.

VARPAI KAUNO ROTUŠĖJE

Atnaujinta Šv. Gertrūdės šventovė Kaune atgavo 1973 m. dingusių savo varpą. Pasak meno tyrininkės Laimos Šinkūnaitės pranešimo "Lietuvos ryte", tais metais buvo sustiprintas jau anksčiau pradėtas Lietuvos šventovių varpų pogromas. Kaune įvyko masinis didelę istorinę vertę turinčių varpų iškeldinimas iš šventovių. Mat kompartija sugalvojo paveikslų galeriją paverstos Vilniaus katedros varpinėje įrengti varpų muzikos karilioną. Ši kažkurio kompartijos išminčiaus idėja betgi nebuvo įgyvendinta. Išsigabenti varpai šventovėms nebuvo sugrąžinti. Tada dingo ir 300 kg. svėręs Šv. Gertrūdės šventovės varpas, jai priklausęs nuo XIX šimtmečio. Tik atsitiktinai 1989 m. paaiškėjo, kad restauracijos metu Kauno rotušės bokšto viršūnė buvo užkelti trys varpai. Tarp jų meno tyrininkė L. Šinkūnaitė surado ir dingusį Šv. Gertrūdės varpą. Birželio 8 d. tas varpas moderniu kranu dabar buvo iškeltas iš Kauno rotušės bokšto viršūnės ir grąžintas po restauracijos atjaunėjusio Šv. Gertrūdės šventovės. Rotušėje liko tik 1909 m. Rusijoje jai pagamintas masyvus varpas, kartais vadintas vyriausiuoju Kauno balsu.

VILNIUI REIKIA KAPINIŲ

Renata Plumpienė praneša "Lietuvos aidas" skaitytojams, kad Vilniaus savivaldybėje jau aptariama naujų miesto kapinių vieta. Pasitarime dalyvavo atsakingieji Vilniaus miesto darbuotojai, gamtos augininkai, religinių bendruomenių ir seniūnijų atstovai. Vilniaus kapinės jau dūsta. Burmistro potvarkis, numatantis jų praplėtimą, problemos neišsprendė. Naujoms kapinėms architektai su kitais projektuotojais siūlo 50 ha plotą Lygkaliaus zonoje. Esą tai būtų geriausia vieta ne tik laidoti, bet ir pailsėti, atėjus aplankyti palaidotų artimųjų. Tačiau ir šios kapinės

bus pilnos po penkerių metų, jei kasmet bus palaidojama po 4.000 vilniečių kaip pernai. Projektą paruošęs A. Gučas pataria prie kiekvieno gyvenamojo rajono turėti nedideles kapinaites, o didžiąsias paskirstyti vilniečiams pagal velionies ar jo artimųjų turimas pajamas. Esą taip tvarkosi Paryžiuje gyvenantys prancūzai. Gamtos apsaugos departamento darbuotoja R. Baškytė atmetė naujoms Vilniaus kapinėms siūlomą vietą. Kapinės būtų žalingos saugomai Pagirių parko teritorijai.

OPERAVO MILTINI

"Lietuvos ryto" skaitytojus gegužės 31, antradienio, laidoje Dalia Gudavičiūtė supažindina su legendinį Panevėžio dramos teatro rež. Juozą Miltinį ištikusia nelaimė: "Penktadienį Vilniaus universiteto greitosios pagalbos ligoninėje režisierius Juozui Miltiniui buvo operuotas lūžęs dešinysis kojos šlaunikalnis kaklelis. Šiuo metu 86-erių metų režisierius guli ligoninės reanimaciniame skyriuje. Kaip vakar pranešė skrybiaus vedėja Danguolė Kaladienė, ligonio būklė patenkinama. Plastinės mikrochirurgijos ir ortopedijos traumatologijos skyriaus gydytojas Jurgis Gavelis, operavęs Juozą Miltinį, vakar "Lietuvos rytui" papasakojo, kad režisierius parkrito namuose, apsvaigus galvai. Beveik valandą trukusios sėkmingos operacijos metu buvo įstatyta dirbtinė šlaunikalnio galvutė (šis amerikietiškas endoprotezas gautas labdaros būdu), todėl dabar ligonis gali lankstyti koją ir netgi keltis".

PREKYBA SU UŽSIENIU

Statistikos departamento paruoštą Lietuvos užsienio prekybos 1993 m. balansą paskelbė "Tiesa" birželio 7 d. laidoje. Jis yra nuostolingas Lietuvai. Mat Lietuva užsieniui pardavė 5,3 bilijono litų vertės prekių, o pati iš užsienio jų pirkė už 5,6 bilijono litų. Lietuvos importas už eksportą buvo didesnis beveik 273 milijonais litų. Statistikos departamentas betgi parbrėžia, kad šie duomenys nėra tikslūs. Mat nėra net užsienio eksportuotojų ir iš ten importuojančių įmonių sąrašo. Be to, JAV doleriai prekybos balanse buvo pakeisti litais pagal Lietuvos banko nustatytą kursą. Vis dėlto ir tokia tikslumo stokojanti statistika leidžia susidaryti bendrą Lietuvos prekybos su užsieniu vaizdą. Lietuvoje vartojama milijardą pakeitė mums labiau įprastu bilijonu. Didžiausia Lietuvos prekyba vyksta su Nepriklausomų valstybių sandraugos šalimis (Rusija, Ukraina, Gudija). Lietuvos eksportas NVS šalims siekė 3,3 bilijono litų, importas – 4,7 bilijono litų. Vien tik Rusijon Lietuva išvežė 2,3 bilijono litų vertės prekių, o ten jų pirkė už 4,1 bilijono litų. Teigiama prekyba balansą Lietuvai turi tik su Vakarų Europos šalimis. Joms eksportuota prekių už 1,3 bilijono litų, o importuota tik už 520 milijonų litų. Didžiausia Lietuvos partnerė ten yra Vokietija. Jos importas iš Lietuvos pasiekė 318 milijonų litų, o eksportas Lietuvon – 213 milijonų litų.

V. Kst.

VIRŠUJE: Klivlando lituanistinės mokyklos Vasario 16 minėjimo Lietuvių fondo atstovė D. PUŠKORIENĖ įteikė mokyklai \$2000; padėkos žodį tarė K. CIVINSKAS; šalia jo – D. PUŠKORIENĖ ir dalis programos atlikėjų. **APAČIOJE:** prof. VYTAUTAS LANDSBERGIS, Lietuvos seimo opozicijos vadas, lankydamasis Klivlande, dalyvavo ir lietuviškoje pamaldose Dievo Motinos nuolatines pagalbos šventovėje. Svečią pasitiko klebonas kun. G. KLAUSKAS, SJ

Lietuviškų kryžių ir Rūpintojėlių skyrius Sao Paulo, Brazilijoje, miesto parodoje

Apie Brazilijos lietuvių

ALEKSANDRAS BUMBLIS, ilgmetis Brazilijos lietuvių veikėjas, iš profesijos spaustuvininkas, turėjęs nuosavą spaustuve "Baltica", leidęs knygas ir laikraštį "Žinios", redagavęs Simo Bakšio, 25 metus buvusį Lietuvių sąjungos Brazilijoje pirmininku. Sąjunga kadaise turėjusi 5 lietuvių pradžios mokyklas nuosavose patalpose, iš kurių dar yra likusios trys, bet mokyklos nebeveikia.

A. Bumblis pranešime prisimena sunkiuosius lietuvių įsikūrimo laikus. Nauji ateiviai būdavo vežami į kavos plantacijas, kur darbo sąlygos buvusios nemoniškos: parazitai, skorpionai, uodai, gyvatės. Bėgliai iš tių vietų daugiausia apsigyvenę Sao Paulo mieste. Kun. Benediktas Suginto pastangomis ir sutelktomis aukomis buvo pastatyta Šv. Juozapo šventovė.

Hamilton, Ontario

"PAGALBAI LIETUVOS VAIKAMS" a.a. Vytauto Morkūno atminimui aukoję: \$25 – J. A. Asminavičiai, V. Bikinienė, P. A. Volungės; \$20 – K. A. Žilyčiai, A. F. Povilauskai; \$15 – K. E. Gudins; \$10 – P. I. Zubai. A.a. Juozo Liaugmino atminimui aukoję visa Mikelėnų šeima: V. Mikelėnienė, dr. A. Mikelėnas, M. Mikelėnas, A. Mikelėnas ir jų šeimos – \$75; \$25 – Z. Stonkus; \$20 – A. A. Pilpavičiai, J. Astas; a.a. Antano Repcio atminimui: \$20 – M. T. Gimžauskai, R. Bulionis; \$10 – V. Patalauškas; a.a. Domo Kochankos atminimui: \$25 – P. A. Volungės; a.a. M. Repečkos atminimui: \$25 – V. T. Adomonis.

Aukotojams dėkoja PLV komitetas.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3

HAMILTON TRAVEL BUREAU,
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

"VAIKO TĖVIŠKES NAMAMS" per KKK moterų draugiją a.a. M. Repečkos atminimui aukoję: \$20 – L. K. Meškauskai; \$15 – H. A. Liaukai; a.a. J. Liaugmino atminimui: \$50 – F. O. Barzdžiū; \$20 – E. J. Mažulaitė, O. B. Steponavičiai; \$15 – H. A. Liaukai; \$10 – A. Mačiulaitienė, S. Matukaitienė, A. Adomaitienė. Valdyba nuoširdžiai dėkoja.

PAGERBDAMI MIRUSIUS ir reikšdami užuojautą artistams, Kanados lietuvių fondai aukoję: a.a. Juozo Liaugmino atminimui \$30 – F. A. Rimkai; \$25 – A. D. Jankūnai, Hamiltono lietuvių pensininkų klubas; \$20 – A. Petraitienė, P. Z. Sakalai, S. P. Dalai, P. Žulys, P. S. Kanopai, J. G. Krištolaičiai, H. B. Rimkevičiai, J. Miltenis; \$10 – V. Bartninkai, A. Didžbalienė; a.a. Vytauto Morkūno atminimui: \$20 – A. Petraitienė, J. G. Krištolaičiai, P. Šidlauskas, X.Y., V. Kairys, S. P. Dalai, J. R. Pleinai.

Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas. KLF

St. Catharines, Ont.

ONA IR PRANAS MEŠKAUSKAI grįžo iš Lietuvos, ten atostogavę visą mėnesį. Džiaugiasi gerai pasisekusia kelione bei gera aplankytojų dukters sveikata. Taipogi aplankė Vilniuje gražiai įsikūrusius P. J. Kalainius, gana ilgai gyvenusius St. Catharines mieste.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 4.00%
santaupas 2.50%
kasd. pal. taupymo s-ta 2.00%
90 dienų indėlius 6.00%
1 m. term. indėlius 7.25%
1 m. term. ind. mėn. pal. 6.75%
3 m. term. indėlius 7.50%
5 m. term. ind. 8.00%
RRSP ir RRIF (pensijos) 3.00%
RRSP ir RRIF 1 m. 7.25%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 7.50%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 8.00%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 12.00%
nekil. turto pask. 1 m. 9.25%
nekil. turto pask. 2 m. 12.75%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV LB Sunny Hills apylinkės Floridoje išrinktą naują valdybą sudarė: pirm. Laima Savaitienė, vicepirm. Vytautas Gečas, išdininkas ir sekr. Jurgis Savaitis, renginių vadovė Elena Žebertavičienė ir narė Marija Derencienė.

Šv. Antano lietuvių parapija Detroito birželio 12 d. paminėjo savo šventovės pastatymo septyniadesimtmetį. Mišias atnaušavo dabartinis klebonas kun. Alfonsas Babonas. Giedėjo parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio. Šią lietuvių parapiją vakarinėje Detroito dalyje 1920 m. gruodžio 24 d. įsteigė anuometinis arkiv. Michael Gallagher, administratoriumi paskyręs kun. Igną Boreišį. Pirmosios Mišios naujojoje šventovėje buvo atnaušintos per 1923 m. Kalėdas. Jų arkiv. M. Gallagher pašventino 1925 m. spalio mėnesį, iškilmės metu sutekęs ir Sutvirtinimo sakramentą. Šv. Antano lietuvių parapijoje klebonavo: jos statytojas kun. dr. Ignas Boreišis, kun. Walter Stanewich, kun. Kazimieras Simaitis ir dabar jai sėkmingai vadovaujantis kun. Alfonsas Babonas. Septyniadesimt metų laikotarpyje šventovė turėjo ir iki 1971 m. veikusių aštuonių klasių mokyklą. Lietuvišką parapijos veiklą ypač sustiprino po II D. karo iš DP stovyklų V. Vokietijoje atvykę lietuviai. Sekančiais metais Šv. Antano lietuvių parapija švęs savo deimantinę sukaktį. Parapijai grėsė uždarymas, bet ją išgelbėjo vieningas lietuvių ir klebono kun. A. Babono pastangos.

Vokietija

Išėjusių lietuvių vysk. Paulius Baltakis, OFM, atskridęs iš Niujorko, gegužės pabaigoj lankėsi pas Vokietijos lietuvių. Jis dalyvavo Memingene įvykusiame ateitininkų suvažiavime ir lietuvių kunigų rekollekcijoje, o gegužės 29 d. viešėjo Vasario šešioliktosios gimnazijoje. Vysk. P. Baltakis, OFM, aštuoniems gimnazistams suteikė Sutvirtinimo sakramentą, kuriam juos buvo paruošęs gimnazijos kapelionas kun. Gediminas Tamošiūnas. Ramovėnams vėl vadovauja veiklus Jonas Skeivalas. Daug sėkmės jam, o ypač sveikatos.

ANTRA DIDUMU po General Motors – Thompson Products imonė šiemet padidino pensijas visiems savo pensininkams. Tai reiškia, kad bendrovė vėl pamažu ekonomiškai atsigauna.

ŽEMAITIJOS SOSTINĖS Telšių laikraštis "Kalvotoji Žemaitija" išspausdino gerą dalį telšiečio S. Šetkaus atsiminimų, pavadinimų "Prie Niagaros". Žada spausti ir daugiau.

PRANČIŠKA MATULYTĖ-NO-RUSIENĖ, buvusi St. Catharines gyventoja, išleido pirmą savo knygą "Anapus Atlanto". Joje autorė nuoširdžiai reiškia savo jausmus. Kor.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į:

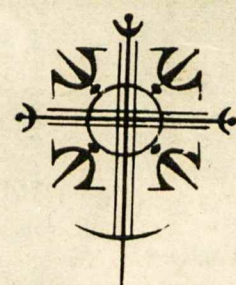
Angelę Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

mėlę atliko kanklininkai, vadovaujami Rūtos Nemunienės, su Romuvos apylinkės lietuviškų šeimų dainuojančiais, deklamuojančiais ir grojančiais atžalyno nariais.

Latvija

Rygos lietuviai jau turi mokslo metus baigiančią pradžios mokyklą. Ją 85-tojoje vidurinėje lietuvių mokykloje įsteigė ten dirbusi Rygos lietuvių Aldona Trėja. Lietuviškoji mokykla trijoje savo klasėse turi 28 mokinius. Jų mokytojos yra Daiva Mickutė, Edita Murauskaitė ir Audrė Ragauskaitė. Jos džiaugiasi, kad mokiniai jau išmoko laisvai kalbėti lietuviškai. Ateidami šion mokyklon, jie kalbėjo tik rusiškai, nemokėdami nei latvių, nei lietuvių kalbų. Pirmieji ledai jau pralaužti. Vedėja A. Trėja primena, kad lietuviškoje Rygos mokykloje nemažas dėmesys skiriamas ir latvių tautos istorijai bei jos kalbai. Lietuvių pradžios mokykla turi ir parengiamąją klasę, bet jai reikia daugiau mokinių. Pranešimu latvių spaudoje vedėja A. Trėja ragina Rygos ir apylinkių lietuvių pasinaudoti proga ir savo atžalas siųsti lietuviškon mokyklon.

Latvijos lietuviams atgaivintas Rygoje 1931-40 m. Latvijos lietuvių sąjungos leistas dvasiaitinis "Lietuvių balsas". Jo leidyba nutrūko su sovietine Latvijos okupacija. Dabar anuometinį laikraštį primenantis 245 nr. buvo paruoštas "Vortas" leidykloje ir atspausdintas akinėdė bendrovėje "Alytaus spaustuvių". Tad būsimasis mėnraštis "Lietuvių balsas" leidžiamas Vilniuje, bet jis yra skirtas Latvijos lietuviams ir ten bus platinamas. Finansinės paramos trijų pirmųjų numerių išleidimui susilaukta Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijoje. Atgaivinto "Lietuvių balsas" iniciatorių ir redaktorių eilėse yra Rygoj sustabdymo "LB" redaktoriaus pavaduotoju dirbęs J. Bakanas. Pirmojoje atgaivinto "LB" laidoje yra jo apybraiža "Latvijos lietuvių istorijos vingiuose". Leidėjai įsipareigoja skaitytojus informuoti apie visus svarbesnius Latvijos lietuvių įvykius, remti lietuvių mokyklas. Latvijos lietuvių bendruomenės pirm. Jovita Budzinauskienė praneša, kad ši organizacija dabar jungia beveik 35.000 Latvijos lietuvių. Iš Lietuvos gautas "Lietuvių balsas" bus platinamas Latvijos lietuvių bendruomenės skyriuose ir Rygos miesto centre. Pirmojoje atgaivinto "LB" laidoje keliamas ir lietuviškų pamaldų reikalas. Jas Rygos lietuviams siūloma atgaivinti Skausmingosios Dievo Motinos šventovėje.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.

Laivu siunčiant – tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą. Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00.
* Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių

* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Galime siuntinius paimiti iš jūsų namų

* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščių.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnės informacijos skambinkite: Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumplikai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ IR VYTAS KAIRIAI,

517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6

Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

ASF EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba \$10.00.
Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

Naujas telefonas **937-9898**
Vytautas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAMS BET KADA - 7 DIENAS

Berlyno siena ir jos statytojas

Sugriuvo garsioji 160 km ilgumo siena, mirė jos statytojas Erich Honecker, kurio pelenų nepriėmė jo gimtinės kapinės

LEONAS BALTUŠIS

Berlyno siena sugriuvo 1989 m. lapkričio mėnesį. Ji buvo 160 km ilgumo, su spygliuotomis vielomis, saugoma dieną ir naktį Rytų Vokietijos pasieniečių su šunimis. Ji buvo nutiesta per Berlyną ir aplink Vakarų Berlyną. Tai buvo savotiškas simbolis dviejų skirtingų ideologijų.

1994 m. gegužės 29 d. Čilės sostinėje Santiago mirė tos sienos organizatorius ir labiausiai atsakingas už visą statybą Erich Honecker. Vakariečiai tą sieną vadino "gėdos siena", o Rytų Vokietijos komunistai – "antifašistų apsaugos siena".

E. Honecker gimė 1912 m. rugpjūčio 25 d. Saaro krašte. Jo tėvas buvo angliakasys. Būdamas 14 m. amžiaus, įstojo į komjaunuolius ir 18 m. būdamas jau pilnateisis komjaunimo narys. Partijos vadovybės pastebėtas kaip gabus ir talentingas organizatorius bei kalbėtojas, išsiunčiamas į Maskvą. Čia visus metus lanko komunistų jaunimo tarptautinę mokyklą. Grįžęs į Vokietiją, skiriamas jaunimo propagandos viršininku. Jaunuoliui, 19 m. amžiaus, tai didelis karjeros suolis.

A. Hitleriui atėjus į valdžią 1933 m., E. Honecker darbuojasi daugiausia tarp darbininkų, įskaitant Ruhr'o kraštą. 1936 m. Gestapo suimamas ir nubaudžiamas 10 metų už krašto išdavimą. Kalėjime išbūna iki 1945 m. Prieš pat karą pabaigą išvaduojamas amerikiečių kariuomenės.

Po Antrojo pasaulinio karo E. Honecker pradėjo kilti Rytų Vokietijos komunistų partijoje. 1958 m. jis jau Politbiuro narys, atsakingas už krašto saugumą. 1961 m. rugpjūčio 13 d. Berlynas buvo padalintas į dvi dalis, uždaryta paskutinė laisva skylė geležinėje uždangoje. Tai nuopelnas E. Honecker'io. Savo 1980 m. atsiminimuose "Apie savo gyvenimą" jis tuo labai didžiuojasi: "Vidurnaktį, suskambėjus aliarmui, prasidėjo veikla, kuri turėjo perspėti likusį pasaulį".

Siena buvo statoma beveik 10 metų. Nuo 1961 m. iki 1989 m. žuvo nušauti apie 350 žmonių, kurie bandė išbėgti iš Rytų Vokietijos. Įsakymas šauti į bėgančius buvo duotas paties E. Honecker'io.

1971 m. E. Honecker pakeičia seną vokiečių komunistą Walter Ulbricht'ą ir tampa komunistų partijos bei Rytų Vokietijos vadu. 1987 m. – jo karjeros viršūnė. Apsilanko Bonnoje, kur sutinkamas pagal visą

diplomatinių protokolą kaip svetimos valstybės galva. Bonnoje turėjo tiek drąsos, kad pareiškė, jog Rytų ir Vakarų Vokietijos negali būti sujungtos, nes "socializmas ir kapitalizmas yra kaip ugnis ir vanduo".

1989 m. sausio mėnesį E. Honecker pareiškė, kad Berlyno siena išsilaikys visą šimtmetį. Dar tų pačių metų spalio mėnesį jis buvo išmestas iš valdžios ir partijos. Rytų Vokietijos valdžią perėmė Egon Krenz. Kaip E. Krenz pasakoja, jam atėjus pranešti E. Honeckeriui, jog jis yra taip pat išmestas ir iš partijos, šis jau visiškai nesusigaudė padėtyje.

E. Honecker labai nemėgo M. Gorbačiovo ir bijojo prasiidėjusių visoje Sov. Sąjungoje reformų. Rytų ir Vakarų Vokietijos susijungus, 1990 m. sausio 29 d. jis suimamas, bet sekančią dieną paleidžiamas, nes jo sveikata jau silpna. Dviem mėnesiam praėjus jis vėl apkaltinamas už įsakymą šaudyti bėgančius per sieną. Šį kartą E. Honecker ir žmona gauna apsaugą sovietų karo ligoninėje Berlyno priemiestyje. 1991 m. kovo mėnesį buvo slaptai išgabenti į Maskvą.

Sugriuvus Sov. Sąjungai, E. Honecker rado prieglaudą Čilės ambasadoje Maskvoje, kur turėjo draugų, kadaise gavusių prieglaudą R. Vokietijoje, kai Čilėje tvarkėsi gen. Pinochet. 1992 m. liepos mėnesį paliko ambasadą ir grįžo į Berlyną. Teismo byloje, kalbėjo visą valandą. Teismą pavadinio "farsu ir politiniu spektakliu". Tvirtino, kad tik Berlyno siena išgelbėjo pasaulį nuo III-čio pasaulinio karo.

1993 m. sausio mėnesį teismas byla buvo sustabdyta, nes kaltinamojo kepenų vėžys jau buvo smarkiai išsiplėtęs. E. Honecker buvo išleistas iš Moabit kalėjimo Berlyne ir išskrido į Čilę pas savo žmoną ir dukterį. Iš pirmų vedybų jis dar turėjo dukterį Eriką.

Kepenų vėžys jį išgelbėjo nuo kartuvių mirties ir paskutines dienas praleido labai susikrimtęs bei užsidaręs. Jo Berlyno advokatas Nicholas Becker sako, kad jo klientas paskutinius 4 mėnesius nebuvo išėjęs iš namų, prižiūrimas žmonos Margot ir dukters Sonios.

Santiago policijos mjr. Ivan Munoz pareiškė, kad kūnas bus sudėgintas po privačių apeigų. E. Honecker norėjo būti palaidotas šeimos sklype Wiebelskirchen, mažame vakarų Vokietijos miestelyje, kur jis buvo gimęs, bet kapinių administracija nedavė sutikimo.

Nuotalkas Vokietijoje gerai pavaizduoja berlynietis Horst Schweizer, paklaustas netoli Brandenburgo vartų. Į korespondentą klausimą, apie E. Honecker'io mirtį, atsakė: "Nė vienas protingas žmogus nesišaudins ir nelies asarų dėl šito žmogaus".

Aukštumos, slėniai, miškeliai, kai kur ir ežerėlis – toks Lietuvos pietvakarių pakraščio peizažas

Nuotr. D. Meliūno

Prancūzai mokosi lietuvių kalbos

Rytų kalbų ir civilizacijų institute Paryžiuje nuo 1960 metų dėstoma lietuvių kalba bei literatūra. Penkiolika studentų. Jų pasisakymai

DOC. L. SKŪPAS, Paryžius

Šiuo metu Paryžiaus Rytų kalbų ir civilizacijų institute pats darbymeis. Studentai laiko egzaminus. Prie auditorijų būriuojasi jaunimas ir pagyvenę žmonės, jaudinasi, diskutuoja, kartoją išeitą medžiagą. Kartu su visais jaudinasi ir prancūzai – lituanistai. Jų yra per 15. Ne visi vienodai pasiruošę, nevienodai ir gabumų, bet visi myli Lietuvą, domisi jos kultūra, istorija, mitologija, papročiais ir, žinoma, nori gerai išmokti lietuvių kalbą. Truputį istorijos. Prieš Antrąjį pasaulinį karą institute buvo skaitomas kursas apie Baltijos valstybes. Pateikiama žinių apie kalbas.

Nuo 1960 m. su pertraukomis lietuvių kalbą dėsto ponias R. Dupin ir Ž. Mikšys. Nuo 1987 m. kviečiami dėstytojai iš Lietuvos: šiaulietė E. Kačiūskienė (1987-1990 m.), vilnietė doc. N. Teiberienė (1990-92 m.) ir šių eilučių autorius (1992 – iki šiol).

Studentai – lituanistai skiriasi savo amžiumi ir išsilavinimu (nuo 18 iki 60 metų). Jiems nelengva mokytis, nes lietuvių kalba labai sunki, ypač linksniavimas, šokinėjantis kirtis, priegaidės ir kt.

Siemet egzaminus laiko trijų kursų studentai. Pirmakursiai yra gabiausi ir gausiausi, o jų egzaminas susideda iš dviejų dalių: žodžiu ir raštu. Skamba J. Aisčio eilėraštis "Peizažas", skaitomi ir verčiami tekstai apie Vilnių, Lietuvą, kalbamasi buitiniomis temomis. Tai vyksta betarpiškai bendraujant su studentu.

Raštu studentai verčia sakinius iš prancūzų kalbos į lietuvių kalbą, atlieka gramatikos pratimus ir pateikia savo autobiografiją.

Antrakursiai laiko panašų egzaminą, tik jo medžiaga kiek sudėtingesnė. Trečiojo kurso studentai raštu atsako į klausimą "Kodėl aš studijuojau lietuvių kalbą?", verčia ilgus sakinius iš prancūzų kalbos į lie-

tuvių kalbą bei pasakos "Eglė žalčių karalienė" ištrauką iš lietuvių kalbos į prancūzų kalbą; be to, jie raštu prancūziškai pateikia lietuvių literatūros apžvalgą, aprašo detalias K. Donelaičio ir Maironio kūrybą. O žodžiu jie pasakoja apie savo paskutinę kelionę į Lietuvą, ateities perspektyvas, apie Lietuvos spaudą ir pan.

Visų lygių studentai laiko krašto pažinimo egzaminą. Šį kartą "Senovės lietuvių dievai" – būtina tema, kurią jie išdėsto savo gimtąja kalba.

Su visais studentais kalbamės lietuviškai. Man padeda egzaminuotoj profesorius Michel Chicouene, bretonas, rusistas, bet puikiai mokąs ir lietuvių kalbą.

Į klausimą "Kodėl aš studijuojau lietuvių kalbą?" atsako ne tik trečiakursiai, bet ir visi kiti studentai. Štai keli pavyzdžiai.

— Man 32 metai. Aš kunigas, — sako Paul Rambert, — rudenių vykstu dirbti į Lietuvą, į Vilnių. Ten steigsiu "Opus Dei" ir galbūt teks pasilikti Lietuvoje visam laikui. Jau aš galiu šiek tiek kalbėti lietuviškai.

— O aš žurnaliste, "Lietuvos aidą" korespondentė Paryžiuje, — pasakoja Isabelle Chandavoine (Sandavuan). Rašau straipsnius apie prancūzų problemas, galvojau dirbti Lietuvoje. Ten turiu daug draugų. Tikriausiai ištekėsiu už lietuvių, kuris šiuo metu mokosi Paryžiuje.

— Mano tėvas rusas, o motina lietuvė iš Kačerginės. Po pirmojo apsilankymo motinos tėviškėje panorau išmokyti lietuviškai, — įsiterpia Tania Saviloff. Myliu Lietuvą, labai mėgstu lietuvišką virtuvę.

Jaunas aktorius Yann Le Saout draugauja su Vilniaus universiteto teatru, deklamuoja lietuviškai Maironį, svajoja suvaidinti VU teatre lietuviškai kokį nors vaidmenį.

Alžyrietis Mounir Mehalla mąsto apie bendrą verslą su

Lietuva, Daniel Petit rašo disertaciją iš lyginamosios kalbotyros, būsimas diplomatas Pierre Clouet vedė lietuve, muzikė iš Prienų. Rene Grandclement gimęs Lietuvoje. Jo tėvas prieškarėje dirbo Kaune, Prancūzijos ambasadoje, 1940 metais grįžo į Paryžių.

— Lietuva yra mano antroji tėvynė, todėl aš ir mokausi lietuvių kalbos, — sako R. Grandclement.

Visi studentai susirašinėja su lietuviais, mokosi dainų, dalyvauja Paryžiaus lietuvių bendruomenės rengiamose lietuviškose šv. Mišiose, išmoko lietuviškai "Tėve mūsų". Ypač su dideliu susijaudinimu mokėmės V. Kudirkos "Tautišką giesmę". Tiek metų teko tylėti, bijoti ją giedoti Lietuvoje! Ir kas galėjo įsivaizduoti, kad net prancūzai chorutars kartu su manimi širdžiai mielus žodžius "Lietuva, brangi, mano Tėvyne!"

Šį rudenį Paryžiaus Rytų kalbų institutas pradės švęsti savo įsteigimo 200-sias metines. Įvairios šalys, kurių kalbos čia studijuojamos, prisideda prie jubiliejinį renginių organizavimo. Lietuva, tikriausiai, surengs lietuvišką kino filmų festivalį, pristatys savo virtuvę, organizuos parodą apie Lietuvą bei lietuvišką vakaronę.

1995 m. kovo mėn. mes su Michel Chicouene įteiksime leidyklai vadovėlio "Parlons lituanien" (Kalbėkime lietuviškai) rankraštį. Lietuvių kalba domisi Strasburgo, Dijono (Dijon), Aix-en-Provence (Eks-an-Provanso) universitetai, Solemo benediktinų ir Burgundijos Kūdikėlio Jėzaus moterų vienuolynai, katalikų judėjimas "Opus Dei" ir kt.

Per savo seną ir turtingą kalbą, kultūrą Lietuva sparčiai žingsniais žengia į bendrą Europos tautų šeimą.

• Lietuviškas žodis vaikui yra kaip sėkla dirvon, kuri su laiku prazyšta gėlių žiedais

Tėviškos žiburiai • 1994. VII. 5 – Nr. 27 (2314) • psl. 5

Kyšininkavimą tvarkė komunistų partija

B. STUNDŽIA

Dažnai iš Lietuvos mus pasiekia prieštaraujancios žinios, kurias pateikia spauda, valdžia bei pavieniai asmenys. Todėl norisi išklausti Kanadą lankančių lietuvių nuomones bei pastabas. Įdomių nuotrupų gegužės 15 d. Toronto lietuvių namuose savo paskaitoje atskleidė Valdas Petrauskas.

Biurokratija ta pati

Sovietiniais laikais jis dirbo vertėju, vėliau švietimo ministerijoje tvarkė leidybės skyrių. Darbas buvo nelengvas, nes trūko pinigų, popieriaus, o spaustuvų įrangos buvo pasenusios.

Biurokratija nesumažėjo, gal net padidėjo. Sovietiniai tarnautojai liko savo vietose. Dėl galimo triukšmo, niekas nenorėjo jų šalinti. Ministerio pavaduotojas Juozaitis buvo aplaidus ir prastas darbuotojas. Kaltinimas, kad tuometinis ministeris D. Kuolys buvo prolenkiškas, nėra tikslus. Atstacius nepriklausomybės, lenkai iš rusiškų mokyklų perėjo į naujai steigiamas lenkiškas, ir valdžia nedaug ką galėjo padaryti.

Tarnautojai, nedaug uždirbdami, papildydavo pajamas indami kyšius. Kyšininkavimą tvarkė komunistų partija, maždaug nustatydama kyšio dydį pagal užimamas pareigas. Dabar kyšininkavimas tapo visuotinis ir sunkiai suvaldomas.

Pavojingas asmuo

Pasakojo ir apie dabartinį seimo gynybos komiteto pirmininką V. Petkevičių. Sovietiniais laikais jis labai norėjo būti Rašytojų sąjungos pirmininku. Mokėsi saugumo mokykloje, bet buvo pašalintas. Sugėba gražiai kalbėti, mėgsta gerti ir triukšmauti. Greičiausiai dar palaiko ryšį su rusų KGB ir tuo yra valstybei pavojingas. Šiaip jis patinka kaimo žmonėms.

Dauguma seimo ir vyriausybės darbuotojų rūpinasi savimi, giminėmis ir draugais, nes žino, kad jų darbas gali būti laikinas, jei jų vėl neperrinktų.

Kalbant apie didįjį kaimyną, sakoma, kad dauguma Rusijos inteligentų buvo neigiamai nusiteikę prieš komunizmą, bet kol kas Vakarų modelio demokratija ten neįmanoma.

Už pensiją — gėlių puokštė

Lietuvoje demokratija turėtų išsilaikyti, tik reikia geresnės teisinės santvarkos

"SAMOGITIA"
Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška ir išsami
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

ir dvasinio persilaužimo, apie ką savo paskaitoje birželio mėn. 19 d. kalbėjo gyd. psichiatrė Palmira Rudalevičienė. Sveikatos būklė Lietuvoje nepagerėjusi. (Kanados spauda rašo apie džiovos plitimą, B.S.). Atsirado visokių burtininkų, stebukladarių ir aplamai apgavikų, kurie naudoja žmonių dvasiniu nuosmukiu. Pas psichiatrą eina slapčiomis, sutemus, ir tai tik paskutiniu atveju. Nors gydytojų daugėja, bet ligų nemažėja. Trūksta gyvenamųjų patalpų, gyvena dažnai susigrūdę, šeimose nemažai nesantikos, daug geriančių, moterys persitempusios, pavargusios. Sumažėjo gimstamumas.

Ypač bloga yra pensininkų būklė. Mirties atveju iš pensijos galima nusipirkti tik gėlių puokštę. Jų vaikai užsiėmę savais rūpėmis ir nepasirūpina senais tėvais.

Buvę KGB tarnyboje psichiatrai tebedirba, ir niekas jų nejudina. Gydytoja stebėjosi, kad čia psichiatras paduoda ligoninių ranką ir mandagiai į jį kreipiasi. Lietuvoje tai būtų labai keista ir neįprasta.

Paskaitas rengė Toronto lietuvių namų kultūrinės veiklos būrelis.

Jūroje ir krante

* Lietuvos, Latvijos ir Estijos dviratininkai 1994 m. gegužės mėn. iš Talino važiuojo į Neringą. Žygis skirtas sąjūdžiui "Jūra jungia".

* Karo laivas "Aukštaitis", vadovaujamas kapitono ltn. A. Andriusaičio, buvo išplaukęs į tarptautinius pratimus 1994 m. gegužės pabaigoje; grįžo birželio mėn.

* Trys jauni vyrai, geriausiai pasirodę, išvyko į Karlskroną, kur 3 metus mokysis Švedijos jūrų karo mokykloje. Taip pat į tą mokyklą po tris vyrus siunčia Latvija ir Estija.

* Lietuvos karinius laivus 1994 m. birž. pradžioje apžiūrėjo JAV karo atasė T. Moore ir du karininkai.

* Įvyko nelaimė 1994 m. birž. 5 d. "Kauno" keltė Kilyje, Vokietijoje, kur per bandymus nutrūko gelbėjimosi valtys su 5 įgulos vyrais. Žuvo vyresnysis kapitono padėjėjas Petras Leksius, kuris jau turėjo gauti kapitono laipsnį. Keltas baigiamas perstatyti.

* Keltas "Šiauliai" dėl keleivių ir važtos trūkumo nebeplauks daugiau į Vokietiją ir pastoviai lankysis Švedijos uoste Ochus.

* Klaipėdoje veikia laivų statybos mokykla, kuri išsivystė iš buvusios amatų mokyklos.

* Kogolio akvariumas 1994 m. birželio pabaigoje turėjo šventę – buvo atidarytas naujas pastatas delfinams.

* Žvejybos laivynas baigia nykti, o žuvis Lietuvoje trūksta. Daugeliui darbuotojų jau keli mėnesiai neišmokamos algos. Yra bandymų sudaryti mažas bendroves ir gal su užsienio pagalba perimti dalį uoste stovinčių bei darbo laivų. Žemės ūkio ministerija, valdanti ir žvejybos laivyną, dirba neryžtingai.

* Budžio klubas, kuris rūpinasi senų laivų atstatymu, jūrinio centro sukūrimu, minėjo savo 70 metų sukaktį 1994 m. balandžio pradžioje. Tą vardą buvo gavę Klaipėdos jūrų skautai.

Parinko B. Stundžia

SPASTUVE
PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Priemonos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Sutton GROUP
realty systems inc.
RAIMUNDAS (Raymond) PACEVICIUS
Jei norite pirkti ar parduoti namą, praneškite šiais telefonais: darbo tel. 905-896-3333 (24 val.); namų - 905-524-3899; FAX 905-848-5327.
Adresas: 1528 Dundas St. West, Mississauga, Ont. L5C 1E4
Queensway-Cawthra, atskiras namas didelė šeima, 8 kambariai, dvigubas garažas, arti OEW, mokyklos, autobusų sustojimo. Skambinti tel. 905-896-3333.

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamilton ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8. Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario

(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono	Skambinkite
apylinkių numeriai:	U.P.S.
416, 519, 705	1-800-668-7100
613, 514	1-800-465-2876
403, 604	1-800-665-2781

Kainos

Laivų iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plius \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).

Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį, 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plius \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Mišrus jungtinis Australijos lietuvių choras

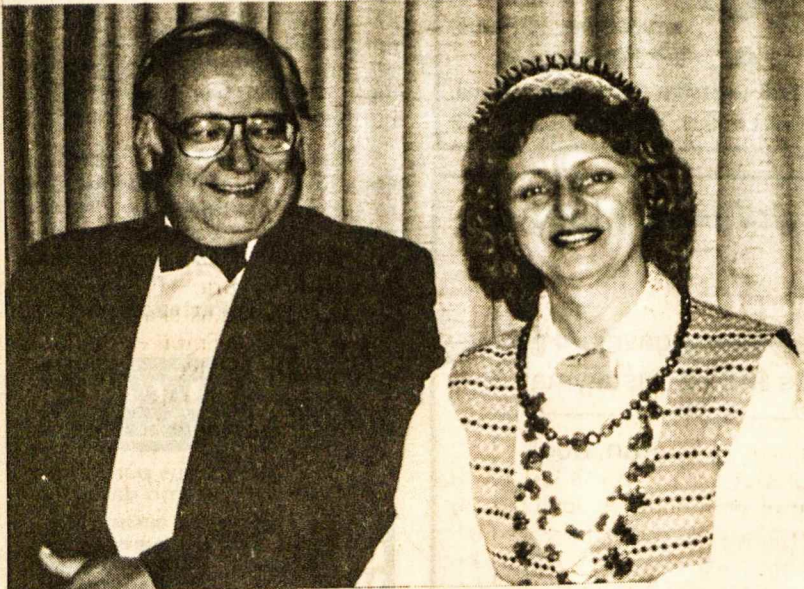
Australijos lietuvių chorai

Sprendžiant iš išeivijos chorų veiklos aprašymų, lietuviškos dainos puoselėjimas ir ugdymas praėjo visiškai vienodą vystymosi kelią, nežiūrint ar tai buvo Amerikos, Europos ar Australijos žemynuose. Karo ir pokario metu atplukdyti lietuvių išeivių didžioji dalis organizavosi, būrėsi į chorąs, vienetus, grupes. 1950, 60 ir 70-tieji metai daugumai chorų buvo didžiausiu pasiekimų laikotarpis. Vėliau vyresnieji dėl amžiaus ar kitų priežasčių vienetams apeisidavo, o jauniems skubėjo įsiliesti į gyvenamo krašto kultūrą, lietuvių palikdami tik mažą savo laisvalaikio dalį. Tokia veikla yra aiškiai matoma beveik visuose lietuviškuose telkiniuose. Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventei artėjant, norime supažindinti skaitytojus su toliausiai gyvenančiais Australijos lietuvių, jų veikla ir pasiektais vaisiais.

Į Pasaulio lietuvių dainų šventę Lietuvoje žadame atvykti mišrių jungtinių chorų. Trumputį apie mūsų chorąs.

Choras "Lituanija"

Adelaideje 1949 m. įsisteigė lietuvių choras "Lituanija". Pirmasis jo dirigentas muz. Vaclovas Šimkus chorvedybą studijavęs Kauno ir Vilniaus konservatorijose, organizavo dainų šventes Vokietijoje. Adelaideje V. Šimkus įsteigė vyrų chorą, kuris 1957 m. persiorganizavo į mišrų chorą. 1964 m. V. Šimkus į pagalbą pasikvietė Vytautą Strauką. 1970 m. V. Šimkus, chorui vadovavęs 20 metų, persikėlė gyventi į Kanberą. Choro "Lituanija" vadovavimą perėmė sol. Genovaitė Vasiliauskienė. Po poros metų ją pavadavo Rasa Kubiliūtė, vėliau – Nemira Mačiulytė. Nuo 1974 m. iki 1989 m. chorui vadovauti sugrįžo G. Vasiliauskienė. Po pertraukos darbą tęsė V. Straukas ir B. Mikužienė. Dabar su choru dirba du dirigentai: Nemira Masulytė-Stapleton ir Vytautas Straukas.

Choro dirigentai V. STRAUKAS ir N. MASULYTĖ-STAPLETON

Per savo 44 metų veiklą choras "Lituanija" įnešė didelį indėlį į Adelaidės lietuvių bendruomenės gyvenimą, dainuodamas minėjimuose, kas dvejuis metais vykstančiose lietuvių dainų šventėse ir įvairiuose renginiuose. Choro repertuare yra daugiau kaip 300 lietuviškų dainų, jų tarpe ir trys B. Budriūno kantatos.

Choras "Lituanija" palaiko glaudžius ryšius su australų, vokiečių, ukrainiečių, latvių ir estų choralais, dalyvaudamas jų koncertuose ir kviesdamas juos į lietuvių namus. Choro organizaciniais reikalais rūpinasi choro valdyba, kuri su-

sideda iš komiteto pirmininko ir balsų seniūnų. Komiteto pirmininkai buvo: L. Gerulaitis, J. Lapšys, J. Morkūnas, A. Serelis. Dabar šį darbą atlieka V. Opulskis. Choro dainininkų skaičius svyruoja nuo 60 iki 40 asmenų. "Lituanija" repetuoja kartą per savaitę, pasišedamas savo laisvalaikį, kad "skambėtų mūsų dainos po šalis plačiausias".

Choras "Viltis"

Geelongas – antras po Melbourne miesto, kur lietuvių įkūrė ketvirtą savo dydžio lietuvių apylinkę. 1952 m., vadovaujant Romui Narvydui, pradėjo dainuoti moterų grupė. 1959 m. susikūrusiam mišriam chorui vadovavo Romas Zenkevičius, o 1962 m. į Adelaidės dainų šventę chorą nuvežė jį vadovauti perėmęs Mečys Kymantas.

1967-72 m. lietuvių chorui vadovavo J. Juška iš Melbourne, o nuo 1974 m. šešerius metus vėl dirbo M. Kymantas. 1980-81 m. jį pakeitė Genutė Ivaškevičiūtė. Po pertraukos dirigento lazdėlės vėl ėmėsi neuilstantis M. Kymantas, suorganizuodamas 10-ties dainininkų grupelę. Mečys, pasivadinęs M.K. Klajūno slapyvardžiu, yra plačiai žinomas kaip kompozitorius, apie 80 dainų sukūręs ir pritaikęs solistams, duetams bei chorams.

1990 m. iš Lietuvos į Geelongą atvyko muz. Gražina Burokaitė-Pranauskienė. M. Kymantas jai perdavė dirigento lazdėlę. Gražina dainininkų grupę perorganizavo į 27 žmonių mišrų chorą. Geelonge vėl pilnu galingumu suskambėjo daina ir giesmė. Choras pasivadino "Vilties" vardu ir pradėjo veiklą ne tik Geelongo lietuvių tarpe, bet ir australiškuose renginiuose. 1990 m., kartu su kitais choralais, "Viltis" dalyvavo Melbourne dainų šventėje, taip pat pasirodė Geelongo pavasario festivaluose, daugiakultūriniuose koncertuose ir dviejuose tarptautiniuose chorų konkursuose "I hear the people sing", kur 1993 m. pateko į konkurso baigmę. Sidnio dainų šventės ceremonijoje.

tėje "Viltis" jau pasirodė kaip atskiras choras. Šiuo metu pusė choro narių ruošiasi vykti į Pasaulio lietuvių dainų šventę. Choro vadovė Gražina Pranauskienė, antrus metus dirbančiai chorų koordinatorei darbą, yra suteikta garbė padiriguoti dainų šventėje mišriam išeivijos chorui.

Choras "Gintaras"

Melburno jaunimo šokių grupė "Gintaras" susibūrė į dainos vienetą ir su dideliu entuziazmu pradėjo ruošti Pasaulio lietuvių dainų šventę. "Gintaro" šokėjai taip pat žada dalyvauti š. m. Adelai-

dės dainų šventėje, bandydami derinti šokį su daina. Dainininkų būrį sudaro 16 entuziastų, kurie daugumą yra Melbourne universiteto studentai. Chorių amžius nuo 16 iki 23 metų. Jaunimo choro dainininkė Gabrielė Staugaitytė Melbourne universitete studijuojanti architektūrą, sukūrė gražiausią emblemą, kurią Australijos lietuvių žada vežti į Lietuvą ir vartoti ją koncertuose, skelbimuose ir marškinėlių papuošime.

Jaunimą dainuoti moko Danutė Levickienė, trisdešimt savo gyvenimo metų praleidusi vadovaudama Melbourne mišriam chorui "Dainos sambūris".

Choras "Daina"

Sidnio lietuvių choras "Daina" įsisteigė 1954 m. birželio 20 d. Pirmasis choro vadovas buvo Jonas Gaizauskas. Vėliau jo darbą perėmė Algis Plūkas. 1957 m. gegužės 5 d. įvyko choro "Daina" krikštas ir pirmasis koncertas. Krikštėnais buvo Bronius Kiveris, Ona Baužienė, Jonas Gaizauskas ir Aldona Bernotienė. 1957 m. chorui ėmė vadovauti muz. Kazimieras Kavaliauskas. 1960 m. Sidnyje įvyko pirmoji Australijos lietuvių dainų šventė. 1969 m., mirus K. Kavaliauskui, chorui vadovauja Bronius Kiveris. Jam vadovaujant, chorių skaičius išaugo iki 60. 1973 m. spalio 26 d. choras buvo pakviestas dainuoti Sidnio operos rūmų atidarymo progą. Tą pačią dieną choras pasirodė du kartus: Australijos publikai ir svečiams iš užsienio. Anglijos karalienei atidarant operos rūmus, choras gavo pakvietimą dalyvauti oficialioje ceremonijoje.

JUSTINAS ANKUS ir BIRUTĖ ALEKNAITĖ

B. Kiverio pakviesta, Zita Bielkutė sutiko vadovauti moterų chorui. Vėliau ją pakeitė Birutė Aleknaite, chorui vadovaujanti nuo 1987 m. Jai padeda Justinas Ankus, kuris taip pat ir akompanuoja "Dainos" chorui. Kadangi abu dirigentai yra jauni, jau gimę Australijoje, choras ir vėl atjaunėjo, pasipildydamas naujais nariais.

Birutės ir Justino vadovaujamas choras dalyvauja Australijos lietuvių dainų šventėse, tautiniuose minėjimuose, rengia savo koncertus ir dainų popietes. Kaip ir visi Australijos lietuvių chorų dirigentai, jie dirba be jokio atlyginimo, iš meilės lietuviškai dainai, su kuria, lyg nematoma gija, surišdami lietuvišką bendruomenę išeivijoje. Taip jau 40 metų.

Choras "Dainos sambūris"

Pirmą kartą lietuviška daina Melbourne nuskambėjo 1949 m. Čiurlionio ansamblio na-

riai sudarė choro pagrindą. Pirmasis vadovas buvo Petras Petrašiūnas. Jį pakeitė Albertas Čelna, kuris beveik dvidešimt metų vadovavo dainininkams. Pirmiausia choras pasivadino "Aidu", o nuo 1950 m. jis – "Dainos sambūris".

A. Čelno vadovavimo laikotarpiu, sambūrio suorganizuoti koncertai turėjo didelį pasisekimą. Choras pasižymėjo tarptautiniuose koncertuose: 1977 m. jam teko dainuoti "Good Neighbour Council" surengtame koncerte, kurio klausėsi apie 1000 žmonių, "Rotary" klubo Balarato miesto skyrius surengė 15 tautų chorų koncertą, kur "Dainos sambūris" su pasisekimu atstovavo lietuviams.

Jaunimo choro vadovė DANA LEVICKIENE

1977 m. chorui ėmė vadovauti Dana Levickienė. Tais metais sambūričiai su pasisekimu pasirodė Amerikos ir Kanados dainų šventėje. 1980-81 m. "Dainos sambūris" turėjo jau tris dirigentus: Danutę Levickienę, Vytautą Strauką ir Birutę Prašmutaitę. Choras koncertavo, lankydams Kanberą, Sidnį, Brisbanę ir kitus lietuviškus telkinius, norėdamas sustiprinti ryšius su tautiečiais, išsibarščiusiais po platų Australijos kontinentą.

Melburno "Dainos sambūrio" dirigentė BIRUTĖ PRAŠMUTAITĖ

Koncertų Lietuvoje pranešėjos

Pasaulio lietuvių dainų ir tautinių šokių šventės metu išeivijos grupės pasirodys programos dalyje, pavadintoje "Tėviškės pastogėje". Šoks išeivijai atstovaujantys 500 šokėjų. Bus atlikti 8 šokiai. Scenarijaus paruošimui ir pravedimui Rita ir Juozas Karasiejai pakvietė Rasą Lukoševičiūtę-Kurienę.

"R. Karasiejaienei parinkus šokius, susėdome kartu apspręsti, kaip juos išdėstyti, kuriose vietose įterpti žodinę dalį, kuri apibūdintų išeivijos jausmus, nuotaikas, siekius. Jautėme, kad B. Brazdžionio ir H. Nagio poezija būtų pati tinkamiausia", – teigia Rasa, – "sveikinsime savo seses ir brolius lietuvių, džiaugdamiesi, kad po daugelio metų ir išgyvenimų visi esame kartu. Supažindinsime su išeivijoje sukurtais šokiais ir jų autoriais. Tuo pabrėžiame, kad išeivija niekada nenustojė vilties, kartais ir labai sunkiose sąlygose perdavė tautinę kultūrą, tautinę tapatybę ir meilę, išeivijoje gyvenantys lietuvių nenustojė kurti, ir galbūt tai pagrindinė priežastis, kodėl lietuviybė išliko gyva už Lietuvos ribų".

Dainų dienos, išeivijos chorų programos metu, taip pat buvo reikalinga jungiamoji dalis, kurią atlikti buvo pakviesta Ina Lukoševičiūtė-Sungailienė. Choro programa skirsis nuo išeivijos tautinių šokių pasirodymo, nes nesudarė pakankamo dainininkų skaičiaus, pajėgiano atlikti atskirą programą, prisijungti pažadėjo Lietuvos dainininkai. Išeivijos dirigentai buvo išskirstyti pagal Lietuvos regionus: šiaurinę, vidurinę, pietinę, vakarinę, rytinę, tačiau pristatyti dainas, kompozitorius ir dirigentus buvo palikti išeivijai. Nesvarbu, kad chorių vyktų nedaug, svarbu, kad jie atstovauja visiems tiems, kurie dešimtmečiais dainavo, giedojo, ir mums perdavė lietuviškos kultūros pagrindus.

Išeivijos chorų atliekama programa bus pristatyta su poezijos intarpais. Būtinai bus paminėti ir pasidžiaugta išeivijos kompozitoriaus Jono Gėvėdo kūryba. Jo kūrinys "Už Lietuvą tėvynę motiną" bus atliekamas jungtinio choro jam pačiam diriguojant. Nijolė B.

Testamentiniai palikimai

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" – plačios apimties savaitraščio. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimui ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada.

LEIDĖJAI

Išmėginkite laimę mūsų \$10,000 loterijoje

MARIJANA MCKINNON

- Patarnavimas persikraustant privačiai arba per bendrovę
- Nemokamas namo įvertinimas
- Po to, kai man tarpininkaujant pardavėte savo namą, gaunate nemokamą namo apžiūrą (Home Inspection), atliekamą **Baltic Construction**
- Seminaras namų pirkėjams kas mėnesį
- Bendradarbiaujame su "Allied Moving" ir "TD" banku

Tel. 416-763-5161 2261 Bloor St. W.

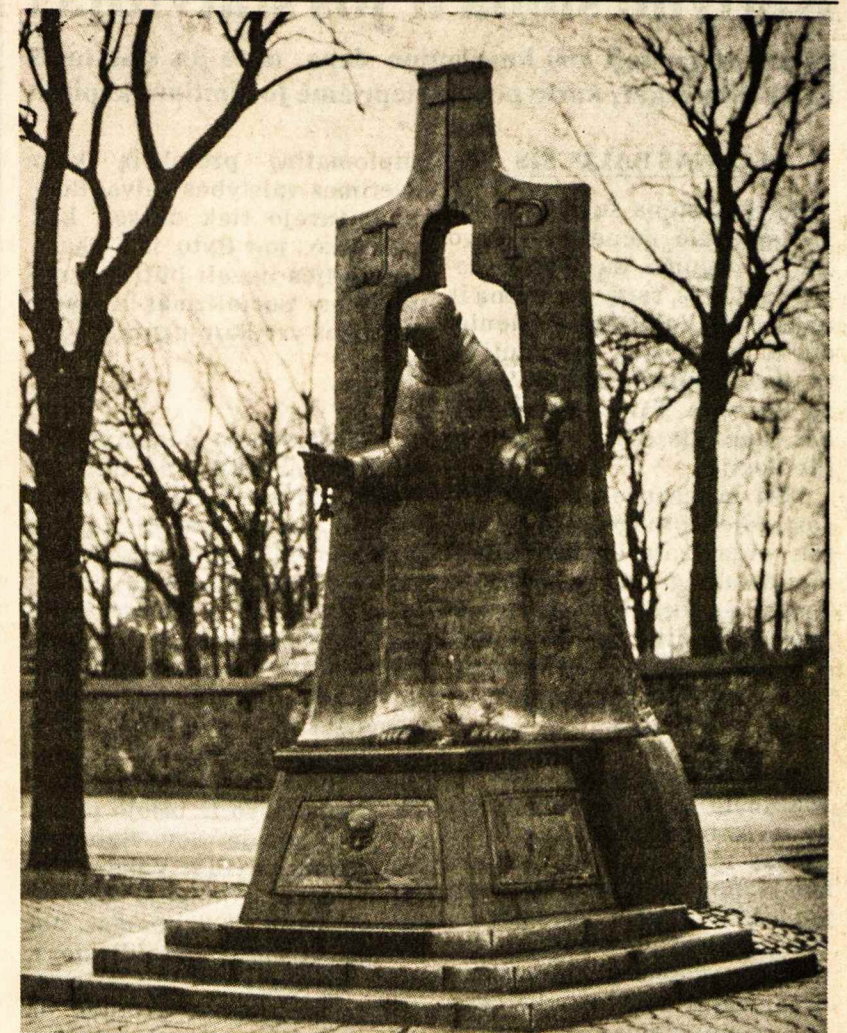

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, istaigų ir vasarnamių

- stalių darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
- elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas • stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas • priepilaukos • garažai • tvoros • medžių pjovimas
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila • rūšių įrengimas • sildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas • plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius • namo apžiūrėjimas
- 17 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.

JURGIS PABRĖŽA (1771-1849) – Kretingos vienuolis, pirmasis mokslininkas botanikas, rašęs veikalus lietuvių kalba, gydęs žmones ir daug jiems padėjęs, garsėjęs pamokslais. Nuotraukoje – paminklas įžymiajam vienuoliui, pastatytas Kretingoje prie šventovės 1993 m. (skulpt. A. Bosas) Nuotr. Alf. Laučkos

Trys sukaktys nueitame kelyje

Kanados sostinės Otavos lietuvių neužmiršo savo kapelioną ir misijonieriaus kun. dr. Viktoro Skilandžiūno stambiuji sukaktį – jas paminėjo 1994 metų gegužės 29 dieną

DR. A. ŠIDLAUSKAITĖ

Sukaktuvės! Tai proga giliau pažinti asmenį, kuris yra pagerbiamas. O žmogų pažįstame ir gerbiame dėl jo nueito kelio ir dėl jo darbų.

Mūsų sukaktuvininkas sulaukė garbingo 75 metų amžiaus, 50 – kunigystės, 40 – kapelionystės Otavoje. 50 metų kunigystės sukaktis nebūtų buvusi įmanoma, jei bent 10 metų prieš tai dar paauglys Viktoras Skilandžiūnas nebūtų išgyvenęs lemiamo apsisprendimo momento. Tebūnie man leista priminti, kad mes – tikinčiųjų bendruomenė – nusikalstame savimeilės nuodėme. Mes esame taip įpratę būti aptarnaujami kunigo, kad ne tik tai užmirštame jam atsidėkoti, bet dažnai ir pakritikuojame jį.

Praėjusios istorijos šimtmečiuose gal ir buvo daugelis kunigų, kurie pasuko tuo keliu dėl karjeros. Šiais laikais kunigai toli gražu nėra nei turtu, nei gyvenimo patogumais apdovanoti. Dėl to reikia ieškoti kitur dingsties, dėl kurios jaunuolis pasuka keliu į kunigystę.

Pašaukimas nėra juk toks garsus, kad jaunuolis jį išgirstų lyg iš kažkur ataidinti. Tai jo vidinis balsas, tylus pokalbis su savimi. Tai suvokimas ir išmąstymas vertybių skalės...

Jaunystė, sveikata, meilė, draugystės, – visa tai yra Dievo duotos dovanos. Bet kas iš mūsų stabteli ir įsimąsto, kuomet už visa tai, kas mums duota, atsidėkojame tam Davėjui-Dieviui.

Pašaukimas ir yra tas momentas, kai idealistas jaunuolis išgyvena Dievo artumą. Tada jis ir sudaro "sutartį" in-

tymios bičiulystės, pasižada Jam tarnauti ir Jį kitiems skelbti. Jaunuolis, visai nesuvokdamas sau užsikrautos naštos, paukoja savo gyvenimą vien iš dėkingumo už savo ir už visų mūsų gyvenimo dovaną.

Šventimai – kunigystės sakramentas – užantspaudoja tą asmenišką sutartį – sandorą. Kunigo gyvenimas po to yra to Dievo įsiterpimo į žmogaus gyvenimą išraiška. Kunigas lieka instrumentu: jis perteikia mums įkūnytą Dievo Meilę žmonėms Mišių aukoje. Jis lieka mūsų – Dievo vaikų – tarnu: jis krikštija, sutaiko su Dievu Atgailos sakramente, jis laimina šeimoms gyvenimui, padidi mus į kelią už šios žemės gyvenimo ribų.

Bet... kunigas yra žmogus. Net ir darniai sugyvenančioje šeimoje meilės jausmai ilgainiui sulėtėja... Dažnai net visai sunyksta. To pasekmės aiškios! Norint išlaikyti darną ir laimingą vedusių gyvenimą, reikia pastangų, išmąstymo ir maldos. Tik tu vedybinis gyvenimas yra šviesus, kurio studijuojama ir pažįstama savo partnerius, kurių kasdienybėje yra daugiau pagarbos bei padėkos partneriui, o ne aptraudojimo savosios dalies.

Ką bekalbėti apie kunigo dalią! Jis kartais neturi kam pasiguosti. Baigęs ilgos dienos darbus, dažnai gal išgyvena naštos jausmą... Ach jie, tie kiti... yra laimingi. Iš mūsų pusės (turiu mintyje moteriškąją lytį) būtų siaureregystė nepripažinti, kad žmogiškoji ir vyriškoji prigimtis kunigo gyvenime yra jo atgailos instrumentas. Tik tai malda, studijos ir meditacija tegali suteikti stiprybę ir atramą kunigo gyvenime.

Nenuostabu, kad moteriškoji katalikiškos žmonijos pusė, atjausdama atsakingą kunigo dalią, yra davusi keletą vienuolių pagalbėti kunigams.

Mūsų bendruomenėse, deja, tie, kurie neturi artimų giminių, gyvena atskyrėlio gyvenimą. Kas domisi šventųjų gyvenimais, žino, kad net ir tie, kurie yra buvę pašaukti atskyrėlio gyvenimui, anksčiau ar vėliau šaukėsi bendruomenės. Žmogus juk yra socialus sutvėrimas.

Šio sukaktuvininko gyvenime mums daug kas dar nėra žinoma, bet labai gerai žinoma jo meilė mūsų tautai ir tautiečiams. Jo patriotinis jausmas yra persunktas maldos nuotai. Jis įjvelgia Apvaizdos planus Lietuvos istoriografijoje. Jis įjvelgia Lietuvos poetų, patriotų ir jos kankinių dvasią. Tai aišku iš kiekvieno jo pamokslų.

Atiū už ištvermę pašaukimo kelyje!

ANTANAS TAMOŠAITIS

Dr. Angelės ir dr. Sigito Kazlauskų rūpestiu ir jų pastangomis Palmyra Damijonaitienė buvo pakviesta surengti savo juostų parodą Kanadoje. Tai įvyko 1994 m. gegužės 29 d. Anapilio muziejaus parodų salėje.

Kiekvienos tautos liaudies menas atstovauja — reprezentuoja tautinei kultūrai, nes jis toje tautoje prasidėjęs, per šimtmečius išaugęs — suklestėjęs ir išsišakojęs įvairiose pavidaluose. Liaudies meno šakos ir jų pobūdis susiklostė pagal tos tautos geografinę padėtį, sodiečių užsiėmimą, pomėgius bei turimą gamybą žaliavą. Tautiniai papročiai, estetinis žmonių polinkis lėmė jo formų savitumą, raštų įvairumą ir būdingų spalvų darną. M. K. Čiurlionis, antrosios Vilniaus dailės parodos (1906 m.) organizatoriaus paminėjo, kad iš senojo lietuvių liaudies meno išaugs naujoji lietuvių dailė.

Savitumo išraiškos

Būdingiausias Lietuvos liaudies meno šakos — tai stogastulpiai, koplytelės su metalo saulutėmis ir medinės šventųjų stovyklės, o taip pat namų darbo audiniai — juostos, raštuojuos tulpinės juostos, lovatiesės, rankluosčiai, tautiniai drabužiai. Paminėtinos ir tapytos — margintos kraitinės skrynios. Taigi, meno istorikai ir dailininkai, studijuodami lietuvių liaudies meną, apibūdina jų formų — pavidalų savitumą, raštų įvairumą, jų stilizaciją ir spalvų pomėgi, kitaip sakant, išryškina pačius būdingiausius lietuvių liaudies meno bruožus ir skirtumus nuo kitų tautų liaudies kūrybos. Išsėdėtinis pagrindinis lietuvių liaudies meno bruožas, — neperkelti vienos liaudies meno šakos raštų į kitas, pvz. tulpinis raštas priklausė tik prijuostoms, o juostų raštas juostoms. Staklėmis audžiami diminiai raštai būdavo tik sumulkiniai austinėse juostose.

Sodiečiai liaudies meno kūrėjai sugebėjo kiekvienoje liaudies meno šakoje vis įvairinti tuos raštus, bet tame pačiame stiliuje. Taigi kiekviena lietuvių juostų šaka (jų buvo apie 15) turėjo vis kitokių juostinių raštus. Jie buvo įvairūs pagal geografines apylinkes, laikotarpį, papročius.

Naujoji tautodailė

Naujais pokariniais laikais pasikeitė gyvenimo sąlygos Lietuvoje, bet kultūrininkams rūpi tęsti senojo meno papročius prisitaikant prie šių dienų gyvenimo poreikių ir visuomenės estetinio skonio. Dabar Lietuvoje suklestėjo naujoji lietuvių tautodailė, sujudo kryždirbiai, naujos kartos dievdirbiai, metalo bei keramikos meistrai, kilimų — gobelenų audėjai. Vieni iš jų dirba pragyvenimui, kiti kuria kaip menininkai arba pusiau pramoniniu būdu gamina lietuviškom temom suvenyrus turistams. Taip pat rengiami gamybinių seminarių, pasikaitos ir įvairios tautodailės parodos.

Palmyra Damijonaitienė yra viena iš veikliausių tautodailininkų reprezentacinių juostų audėja, kaip kataloge rašoma, tikra menininkė. Juosta, kaip seniausioji lietuvių liaudies meno šaka, reikalinga gabiau audėjų menininkų, kad juostų meną išugdytų į tikrą kūrybą. Ir senovės Lietuvoje juostos nebuvo amatas, o tikra dailė. Jos nebuvo nei perkamos, nei parduodamos, bet skiriamos dovanoms, palikimams, protėvių kūrybos prisiminimams ir saugojimui. Taigi Palmyra tęsia senuosius tautinius papročius gamindama juostas kaip tautinius lietuvių simbolius iškiliejiems kultūrininkams pagerbti ir Lietuvos vardą skleisti kitose šalyse, rengiant juostų parodas.

Tuoju po Pirmojo pasaulinio karo, Lietuvai išsivadavus iš Rusijos caro valdžios ir atgavus nepriklausomybę, buvo reikalingi valstybiniai bei tautiniai simboliai. Greta tautinės lietuviškos vėliavos, Vyčio, Gedimino stulpu, pati lietuvių liaudies — sodiečiai įvairiomis kultūrinėmis progomis reprezentavo tautiniu simboliu — juosta. Ir po 1990 m. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo atsiranda įvairių prūsų lietuviškos juostoms grįžti į lietuvių šventes, kultūrinius renginius. Taigi ir čia Palmyros juostos itin reikalingos. Pagal Lietuvoje išleistą Palmyros Damijonaitienės katalogą įžangą, 1991 m. Bernardas Šakys plačiai aprašo P. Damijonaitienės biografinę, parodų sąrašą užsieniuose ir Lietuvoje. Anapilio muziejuje, P. Damijonaitienės juostų parodoje, lietuvių visuomenė buvo gera proga susipažinti su gausiu juostų kraičiu. Daugelis lietuvių įsigijo savo rinkiniams Damijonaitienės auslačių juostų. Kai pamačias plačias reprezentacines Damijonaitienės auslačius juostas, tai prisiminiau garsiąją istorinę Petro Rimšos auslą lietuvišką juostą caro laikais prieš 80 metų. Joje buvo išaustas įrašas: "1864 m. rusų valdžia uždraudė mums spaudą. Knygas, laikraščius spausdinome už ribų, slapčia gabenome ir skaitėme. Valdžia už tai mus persekiojo ir labai baudė, pagalios nusileido ir spaudą pavolino 1904 m. Audė Petras Rimša 1913 m."

Rinkiniai, knygos, parodos

Praeitėje didieji lietuvių kultūrininkai buvo juostų rinkėjai: Vydūnas, prezidentas K. Grinius, M. K. Čiurlionis, Petras Rimša, Ant. Žmuidzinavičius, P. Galaunė ir kiti. Taip pat lig šiol yra šimtai juostų įvairiuose Lietuvos muziejuose. Apie juostas yra išleistas vienas albumas ir 4-toji knyga "Sodiečių menas", parengta A. Tamošaitis 1932 m. Lietuvių tautodailės institutas Kanadoje 1988 m. išleido Anastazijos ir Antano Tamošaitių knygą "Lithuanian Sashes".

Palmyros Damijonaitienės juostų parodą surengė Anapilio moterų būrelis, vadovaujamas Reginos Celejewskos. Parodos atidarymo proga

juostų autorę Palmyrą Damijonaitienę sveikino Kanados Lietuvių tautodailės instituto vardu valdybos pirm. Aldona Veselkienė ir įteikė dovaną A. ir A. Tamošaitių knygą "Lithuanian Sashes".

Atidarant parodą kalbėjo A. Tamošaitis apie juostų praeitį, o Palmyra Damijonaitienė jautriai žodžiu padėjo rengėjams, parodos lankytojams, svečiams ir muziejaus vadovybei.

Dar ilgas valandas publika vis gerėjosi Palmyros juostomis. Išrėtę parodos lankytojai, o taip pat sumažėjo ir sienose iškabintas juostų skaičius.

Stambus almanachas "Varpai"

Meno, literatūros kūrinių ir publicistikos rinkinys, išleistas Lietuvoje

ALĖ RŪTA

Pradėsiu nuo publicistikos. Idomus Kazio Jankausko rašinys apie 1944 m. vidurvasarį, kai jį Šiauliuose applanė rašytojai-poetai B. Brazdionis, H. Radauskas, F. Kirša. Tai rašytojo-redaktoriaus prisiminimai apie pirmuosius "Varpus", pradėtų leisti 1943 m., numerius ir jų bendradarbius.

Petro Dirgėlos straipsnis "Apie Lietuvos valstybę, apie mūsų namus". Trumpa, įžvalgi mūsų valstybės istorija. Baigminės mintys betgi liūdnos: "Prezidento rinkimais Lietuvoje pabaigtas naujas paslėptos okupacijos įtvirtinimas. Nuo šiol esame okupuoti vėl liaudies valia, savu noru". "LDDP valdoma Lietuva, deja, remia ne išsivadavimo, o imperijos formavimo procesą Rusijoje". "Lietuvos respublika — valstybė, kurios piliečiai neturi tikrų namų." — Tokios šio straipsnio išvados.

Kultūros istorijos skyriuje — dešimties puslapių Bronio Railos "Janulių klubas". Tai įdomi garbingos šeimos istorija. Deja, pradedama iškeliant išsivijoti neva kivičių bangą tarp 70-jų ir 80-jų metų — apie kolaborantus ir jų priešininkus, kurių buvo dauguma. Mat į tą sūkurį buvusi įtraukta ir prof. M. Gimbutienė. Autorius Raila 1966 m. "Dirvai" parašęs seriją straipsnių ta tema, jų tarpe ir straipsnį apie solidarumą, vertingą Janulių šeimą. Straipsnis "Varpuose" pakartojas. Mini ūkininkų Janulių šeimą Malavėnuose, iš kurios kilę du kunigai, dvi gydytojos, teisininkas ir žurnalistas prof. Augustinas Janulaitis — Janulių klubo ašis, autoritetas. Jo sesuo Julija Bilūnienė — Matjošaitienė. Jos antrasis vyras Matjošaitis-Esmaitis rašęs mokykloms "Sakalėlius". Julija, nors tapusi dantų gydytoja, bet buvusi poetiškiausia iš Janulių. Jos dukterė Meilė Lukšienė — pedagogė irgi kaip ir motina, amžino grožio ir gėrio besiliginė. Kita prof. Augustino sesuo — akių gydytoja Veronika Alseikienė (prof. Gimbutienės mama). Broliai kunigai dirbo Žemaitijoje: kun. Juozas Janulaitis —

Dail. PALMYRA DAMIJONAITIENĖ, žymioji juostų audėja su dail. ANTANU TAMOŠAITIU, lietuvių liaudies meno tyrinėtoju, tarusiu atidarymo žodį sudėtinėje jos audimo darbų ir dail. Kęstučio Keparutis skulptūrų parodoje, įvykusioje 1994 m. gegužės 29 d. Kanados lietuvių muziejaus-archyvo patalpose, Anapilio sodyboje

Nemakščių klebonas, o kanau-ninkas Pranciškus — Betygalos. Janulaitytės — išmokslintos — spietėsi Kaune. Bronio Railos žmona Daneta Janulaitytė — šiauliškio Jurgio Janulių dukterė.

Dialogų skyriuje — knygnešiu atžalos Onos Stiklūtės Šilėnienės pokalbis su "Varpais": "Druskos grūdėliai geidžiai neištripti". Ji čia pasakoją apie tėvą Praną, jauniausią iš 9-nių vaikų, ir apie Kasty-vyriausią, kurie "plutele" užsidirbdavę spaustuvėse, abu spaudos platintojai.

Kazys Daugėla prisimena rašytoją Antaną Škėmą, buvusį jo suolo draugą Radviškių keturklasę, kurios direktorius buvo rašytojo tėvas.

E. Budreika rašo apie inž. architektą Karolį Reisoną, jo 100 metų gimimo suakties progą. Architektas gimęs Peterupeje, prie Rygos, mires 1981 m. Adelaide, Australijoje. Jo žymesni pastatai: saldainių fabrikas "Birutė" Šiauliuose, Venclauskių namai, dabar "Aušros" muziejus, Šiaulių muziejus rūmai ir kiti.

Straipsnyje apie teatrą "Ar reikalingas idealistas" Elvyra Markevičiūtė pateikia Gyčio Padegimo, dabar Kauno valstybinio akademinio teatro vadovo, kūrybinę biografiją. Vytautas Veteikis tęsia (antrą) rašinį apie Zubovų šeimą.

"Varpai" iliustruoti aprašytų žmonių nuotraukomis. Yra dailių vinjetų, įdomūs Bronislavo Rudžio kūrinių "Tylėjimas" ir "100 mėnulių" popierius, grafitas; Galerijos skyriuje — pora Vitalijos Kur-tinaitienės kūrinių reprodukcijų (Servizas-keramika (1992) ir Kompozicija, mišri technika, 1991). Dauguma "Varpų" nuotraukų — foto menininko Algimanto Žižiūno.

"Almanache" vyrauja literatūra. Pradžioje trys Kęstučio Genio eilėraščiai.

Prisikėlimo garbei skambinkim varpais.

Atlikim išpažintį. Dvasioje atgimę. Įrodykim ne žodžiais, o darbais. Kad mylim laisvę, mylime Tėvynę.

Didžiama jo poezijos, kurią jis įtaigiai deklamuoja, yra ir priekaištas lietuviui už blogį bei skatinimas prisikelti.

Donaldso Kajoko poezijos 7 puslapiai, iliustruoti dail. Andriaus Repšio.

mano sapno sode tyliai lyja asiliukas slyva pirosmenis vaiko žvilgsnis ir lauko lelijos štai ir visas gyvenimo menas.

Tokia jo poezija. Moderni? Supažindinama su partizan-poeto Vytauto Šniuolio-Vytenio (žuvusio 1949 m.) gyvenimu, kūryba; spausdinami jo trys eilėraščiai ir prozos — "Aštuoni partizano laišukai mylimajai" — graudus jaunystės vaizdas.

Poetas Bernardas Brazdionis išsamiai, šiltai ir draugiškai ilgesniu rašiniu prisimena Kalifornijoje auto nelaimėje žuvusį literatūrologą ir beletristą Juozą Tininį (1907-1971). Jo knygas bei likusius rankraščių juos poetas parvežė į Lietuvą, į J. Tininio gimtąjį Rokiškį. Spausdinamos čia ir J. Tininio dvi novelės: "Nuskandintas žiedas" ir "Sužadėtinė".

Eduardas Mieželaitis puslapiu prisiminimų "Aš — senas

varpininkas" ir trimis puslapiais poezijos ("Kabanėjų sodų mitai" Elenai) atiduoda gausią duoklę šiems "Varpams".

Skyriuje "Mažoji antologija" — trumpi, nuotaikingi eilėraščiai šių poetų: Valerijaus Šidlausko-Archipovo, Marijos Jurgelėvičienės, Janinos Jovaišaitės, Juozo Jaro ir Zenono Bernoto.

Rašinyje "Iš literatūrinio palikimo" poetas Juozas-Almis Jūragis prisimena šiaulietį, mirusį Australijoje, poetą Antaną Gasiūną (1922-1990) ir spausdina jo eilėraščių. Gasiūnas dirbęs ir su išsivijęs męgėjų teatru.

Spausdinama po vieną apsakymą rašytojų Juozo Glinskio, Aurelijos Balasaitienės ir Birutės Vėlyvytės: "Urve", "Laimė nelaimėje" ir "Šauni mergiotė". Gausi ir svari poetų duoklė: Reginos Biržinytės eilėraščių 7-ni puslapiai ir penkiuose puslapiuose išsėdėtyto Jono Juškaičio "Atlygimono už baimę haikos". Pirmoji: "Klausau, kaip rauda / visą many, kas gyva, / Viso, kas miršta". Filosofinės, Tėvynės liūdesio eilutės...

Skyriuje "Rankraščiai, likimai" trumpai prisimenamas rašytojas kun. Jonas Marcinus-Tauronis Almanacho autoriaus L. P. rašinį "Karžygiai, neįneigę ir amžiną kovos lauką". Tauronis gimęs 1905 m., savo kūrybą skyręs gimtajam Treigų kaimui, Joniškio valsč., Šiaulių apskr. Dirbęs Žemaitijoje, paskui Kauno arkikatedroje, dar vėliau — Šiaulių mergaičių gimnazijos ir mokytojų seminarijos dėstytoju bei kapelionu. Rašęs dramų ("Šventoji Teresėlė"), religinio turinio knygų; ypač knyga "Mes alkstame Dievo" (1937) jam lėmusi 8 metus Sibiro tremties. Jo veiklas "Kraujas už laisvę" 1939 m. dingęs karu sukuriojus. Grįžęs iš tremties parašė "Gyvenimas negrįžta". Almanache visos puslapis ir Tauronio aforizmų — "Aukso mintys", kurių paskutinė: "Žmogus šiame pasaulyje visko gali nustoti, tik turto, sukrato sielos gelmenyse, niekas neišpleš".

"VARPAI". Almanachas 1994/8. Vyr. redaktorius Leonas Peleckis. Redakcinė tarnyba: Vytautas Slanina, Simonas Narbutas, dail. Bronislavas Rudys. Klaipėda, "Rytas". Tiražas 2,000. Kaina sutartinė.

Atsiųsta paminėti

UNIVERSITAS VYTAUTI MAGNI, nr. 2, Vytauto Didžiojo universiteto laikraštis, 8 psl. Red. N. Kreimerienė.

JOURNAL OF BALTIC STUDIES, XXV-2, trimėnesinis baltiečių reikalų studijoms skirtas anglų kalba leidinys, 208 psl. ir viršeliai, red. dr. Saulius Suziedelis, leidžia AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies). Adresas: Box 1002 Millersville University, Millersville, PA. 17551-0302, USA. Tiražas 3000 egz.

LIEUVIŲ BALSAS, nr. 1, dvi-mėnesinis Latvijos lietuvių bendruomenės leidinys, 4 psl. laikraštis, red. St. Grigaliūnas; leidžiama nuo 1931 m.

VILTIS, nr. 2, žurnalas anglų kalba folklorui ir tautiniams šokiams 36 psl. ir viršeliai, leidžia ir redaguoja Vytautas E. Beliajus.

MŪSŲ VYTIŠ, nr. 1, 1994 m. trimėnesinis Akademinių skautų sąjūdžio leidinys, 38 psl. ir viršeliai. Red. V. P. Mikūnas.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Algimanto Kezio nuotraukų paroda "Song of Songs" ("Giesmių giesmė") balandžio 11-30 d. d. įvyko vietinėje Naperville vietovės galerijoje, Ilinojaus valstijoje. Šios parodos nuotraukų sudėtinga technika A. Kezys stengiasi atskleisti moters meilės gelmes portretuose.

Niujorko lietuvių antrą kartą aplankė keturi dainuojantys inžinieriai iš Los Angeles — pirmasis tenoras Emanuelis Jarašūnas, antrasis tenoras Bronius Seliukas, baritonas Antanas Polikaitis ir bosas Rimtautas Dabšys su pianiste Raimonda Apeikyte, dabartinė kvarteto vadovė ir akompaniatorė. Ši Los Angeles vyrų kvarteta pakvietė ir jo koncertą balandžio 16 d. didžiojoje salėje surengė Kultūros židinio tarnyba. Jos pirm. Algirdas Mačiulaitis pasveikino programos atlikėjus ir visus šio vakaro dalyvius. Svečiai iš Los Angeles koncertą pradėjo Stepo Sodeikos (1903-1964) "Šiaurės pašvaistė", programon įjungė su ja papildžiusiomis beveik 20 dainų. Jiems padėjo Kultūros židinio renginių vadovė Vida Jankauskienė. Židinio žemutinėje salėje koncerto dalyvių laukė vakaronė, jiems leidusi pasižnekti, pasivaistinti ir net pašokti.

Poeto Prano Lemberto (1897-1967) konkursinę metinę 500 JAV dolerių premiją, tvarkomą Vytauto Didžiojo universitetu, įsteigė Kalifornijos Santa Monikoje gyvenanti velionies našlė Monika Lemberdienė su sūnumi Vitautu Lembertu. Vertintojų komisiją sudaro ir jai vadovauja prof. dr. Vytautas Kubilius. Šiemet konkurse dalyvavo apie pusmirtį visos Lietuvos literatū studentų. Didžioji jų dalis buvo poetai. Pirmąją 150 dolerių premiją laimėjo Vytauto Didžiojo universiteto meno fakulteto pirmakursis studentas D. Apanavičius, antrąją 100 dolerių — Vilniaus universiteto filosofijos fakulteto antrakursis A. Valionis, dvi trečiąsias po 75 dolerius — Vilniaus universiteto lituanistikos studentai L. Leščinskas ir N. Abrutytė. Dvi paskatinamosios premijos po 50 dolerių paskirtos laisvo stiliaus rašinių (essay) atstovams.

"Antras kaimas", satyrinė mėgėjiško teatro grupė, suorganizuota Čikagoje 1963 m., vėl linksmina Čikagos ir Lemonto lietuvių. Jai ilgas metus vadovavo save prievaizdu vadines programą sudarantių škieų rež. Algirdas Titus Anatanaitis. Dabar jį šiose pareigose jau yra pakeitęs veteranas aktorius Romas Stakauskas. Ši sezoną antrakaimiečiai Čikagos lietuvių į du spektaklius "Playhouse" pakvietė gegužės 21-22 d.d., o tautiečius Lemonte — į lietuvių centrai birželio 11-12 d.d. Tuos spektaklius sudarė apie 20 humoristinių vaizdelių aktualiomis dabartinio lietuvių gyvenimo temomis. Juos režisavo Romas Stakauskas, talinkamas Eugenijaus Butėno. Šviesas ir garsą tvarkė Juozas Ulevičius. Vaidmenis atliko aktoriai Tauras Budbys, Eugenijus Butėnas, Audra Mockaitė, Aidas Palubinskas, Jonas Variakojis, Alida Vitaitė ir Karolis Žukauskas.

XXXII-ji novelės konkursas

paskelbė JAV Klivlande leidžiamas savaitraštis "Dirva". Laimėtojams bus paskirtos dvi premijos: pirmoji — 500 dolerių, antroji 300. Joms bus panaudotas ilgamečio mecenato a.a. Simo Kašelio pomirtinis palikimas, tvarkomas korporacijos "Neo-Lituanian". Konkurse dalyvausiantys autoriai patys pasirenka novelės turinį ir pobūdį. Ji betgi turi būti parašyta mašinėle su dvigubu tarpu tarp eilučių ir negali būti trumpesnė kaip 15 puslapių. Konkursui siunčiamos novelės pasirašomos slapvvardžiu. Jis užrašomas ir ant atskiro užklijuoto vokelio, turinčio autoriaus vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį. Trijų vertintojų komisija premijas paskirs paprasta balsų dauguma ir autoriams išaiškinti atidarys tik jas laimėjusių slapvvardžių vokičius. Nepremijuotų novelių rankraščiai bus grąžinami jų prašantiems autoriams, atsiuntusiems jų grąžinimui skirtus adresus. Savaitraštis "Dirva" novelės konkurse kviečia dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje ir bet kur išsivijoję. Konkursinės novelės iki 1994 m. rugsėjo 15 d. (pašto antspaudas) turi būti atsiųstos šiuo adresu: Dirva, Novelės konkursas, P.O. Box 19191, Cleveland, Ohio 44119-0191, U.S.A.

Lietuvos dainų šventės renginius Vilniuje papildys Katedros aikštėje prie atkastų XVI š. Žemutinės pilies ir kitų dar senesnių pastatų likučių suvaizdinta Justino Marcinkevičiaus istorinė drama "Mindaugas". Nuo tų istorinių griuvėsių aktorius Regimantas Adomaičio lūpmis tada kalbės vienintelis Lietuvos karalius Mindaugas. Spektaklį paruošė rež. Irena Bučienė.

Choreografo Juozo Lingio (1919-1984) deimantini gimimo sukakčiai skirtą sceninių šokių šventę "Supyniau pynimą" klaidiečiams surengė šio miesto kultūros skyrius, muzikos centras ir Lietuvos muzikos akademijos fakultetai. J. Lingio bei kitų choreografų tautinius sceninius šokius, jų kompozicijas atliko vaikų ir suaugusiųjų grupės. Šventėje dalyvavo beveik 800 šokėjų, atstovavusių ne tik Klaipėdai, bet ir Žemaitijai, Vilniui.

Beveik savaitę truko Nidoje surengta tarptautinė konferencija "Baltai ir jų kaimynai Baltijos jūros srityse 800-1200 metais". Konferencijoje dalyvavo archeologai, istorikai, vikingų laikotarpio specialistai iš Vokietijos, Danijos, Švedijos, Lenkijos, Rusijos, Latvijos ir Lietuvos. Jie svarstė baltų, germanų, vakarų slavų kultūrinius ryšius, aptarė archeologinių tyrinėjimų metodus klausimais, applanė Vakarų Lietuvos Apuolės, Eketės ir Imbarės piliakalnių. Konferencijos dalyviams parodyta V. Urbanavičiaus ir V. Žulkaus beveik pusvalandžio trukmės vaizdajuostė "Baltai ir skandinavai vikingų laikais".

Trečiąją Mažosios Lietuvos ir lietuvių išeivių muzikinės kultūros konferenciją su kūrinių koncertais ši pavasari surengė Lietuvos muzikos akademijos Klaipėdos fakultetai, Klaipėdos miesto chorinė bendrija "Aukuras" ir kultūros skyrius. Pagrindinis dėmesys šioje konferencijoje teko išeivijos kompozitoriams Vladui Jakubėnui, Kazimierui Viktorui Banaičiui, Juozui Stroliai, Mikui Petruskui, Jeronimui Kačinskui ir Juozui Stankūnui. Pranešimus apie jų kūrinius bei kūrybinę veiklą skaitė muzikologai J. Burokaitė, O. Narbutienė, P. Kunca, R. Normicaitė, D. Petruskaitė ir D. Palionytė. Trijuose koncertuose programą atliko A. Dambrausko vadovaujamas Lietuvos muzikos akademijos Klaipėdos fakultetų kamerinis choras, "Klaipėdos" choras su vadovu K. Kšanu, Mažosios Lietuvos simfoninis orkestras, diriguojamas A. Lukoševičiaus, ir Vilniaus meninis ansamblis "Regnum", vadovaujamas A. Statkaus. Vilniečiai atliko premjerinį J. Kačinsko "Trečiąjį styginį kvartetą", sukurta 1963 m., dedikuotą Stasio Šimkaus konservatorijos septyniadsimtmėčiui, bet lig šiol dar neskambėjusi koncertuose. Tris simfoninius VI. Jakubėno kūrinius savo programon buvo įjungę Mažosios Lietuvos simfoninis orkestras. Koncertų programą papildė ne tik Lietuvoje, bet turbūt ir išsivijoję mažiausiai prisimenamo kompozitoriaus Juozo Stankūno giesmės ir Mišios šv. Jeronimo garbei.

Šioje konferencijoje nebuvo užmiršta ir muzikinė Mažosios Lietuvos kultūra. Jos dainoms skirtus pranešimus skaitė: R. Vildžiūnienė — "Trapi emocinė L. Rėzos dainų erdvė — nepakartojama muzikinė raiška", I. Nakiėnė — "Sutartinė liekanos Mažosioje Lietuvoje", D. Jakulytė — "Mažosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto dainų skirtys". Perskaitytas ir vlnietės muzikologės J. Trilupaitytės atsiųstas pranešimas "Mažosios Lietuvos giesmynai kaimyninių šalių kultūrinio gyvenimo kontekste". Lietuvos muzikos akademijos Klaipėdos fakultetų docentė D. Kšanienė aptarė Klaipėdos simfoninę ir kamerinę muziką prieškarinio laikotarpio iki 1939 m. Šia proga prisimintina, kad chorinė bendrija "Aukuras" Klaipėdoje dabar turi didžiausią visoje Lietuvoje išeivijos lietuvių muzikos archyvą. Jame sukaupta beveik visa išeivijos kompozitorių chorinė muzika, visų lietuviškų dainų švenčių JAV, Kanadoje ir Australijoje repertuaro rinkiniai. Archyvą tvarko Lietuvos muzikos akademijos Klaipėdos fakultetų docentas R. Varnas ir dėstytoja J. Kiaulakytė. Jo lentynose taipgi yra daug įvairių dokumentų, laišku, almanachų, plokštelių, garsojuosčių ir vaizdajuosčių. V. Kst.

Po juostų ir skulptūrų parodos atidarymo Kanados lietuvių muziejaus-archyvo patalpose, Anapilio sodyboje, 1994 m. gegužės 29 d. Iš kairės: dail. K. KEPARUTIS, R. CELEJEWSKA — Anapilio moterų būrelis, rengusio parodą, pirmininkė, dail. ANT. TAMOŠAITIS, dail. P. DAMIJONAITIENĖ, dail. A. VESELKIENĖ, dr. A. KAZLAUSKIENĖ ir Č. SENKEVIČIUS

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	5.00%	Asmeninės paskolas	
180-364 d. term. ind.	5.50%	nuo	8.50%
1 metų term. indėlius	5.75%	Sutarties paskolas	
2 metų term. indėlius	5.75%	nuo	8.50%
3 metų term. indėlius	6.25%	Nekiln. turto paskolas:	
4 metų term. indėlius	6.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu	
5 metų term. indėlius	6.50%	1 metų	8.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	7.25%	2 metų	8.50%
2 metų GIC-mėn. palūk.	7.75%	3 metų	8.75%
3 metų GIC-mėn. palūk.	8.00%	Su keičiamu nuosimčiu	
4 metų GIC-mėn. palūk.	8.25%	1, 2 ir 3 metų	7.00%
5 metų GIC-mėn. palūk.	8.50%		
RRSP, RRIF ir OHOSP....	3.50%	Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	7.25%		
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.75%		
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8.00%		
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	8.25%		
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	8.50%		
Taupomąją sąskaitą	3.25%		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.75%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%			
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%		

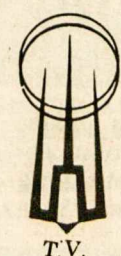
Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimeame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

ALVYDAS PAZDRAZDIS, Lietuvos olimpietis, 44-jų ŠALFAS-gos žaidynių metu atstovavęs Čikagos "Lituaneis" ir padėjęs jai išsikvoti meistrerio vardą. Nuotraukos kairėje RIMANTAS DIRVONIS, "Lituaneis" treneris, dešinėje "Teviškės žiburių" sporto sk. red. SIGITAS KRAŠAUSKAS

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

ŠALFAS pirmenybėse su Pazdrazdžiu

Šiaurės Amerikos lietuvių žaidynėse 1994 m. gegužės 27-29 d.d. Detroito teko susitikti ir pasikalbėti su Lietuvos olimpiečiu Alvydu Pazdrazdžiu. Jis Barcelonos olimpiadoje krepšinį žaidė Lietuvos rinktinėje, laimėjusioje bronzos medali. (Detroito jis žaidė meistrerių vardą laimėjusioje "Lituaneis" komandoje; apie tai buvo rašyta anksčiau).

Alvydas, 22 metų amžiaus, šešių metų penkių colių ūgio jaunuolis, jau antri metai mokosi ir žaidžia krepšinį JAV-se. Patekti į šį kraštą, kaip jis sako, daugelio Lietuvos jaunų žmonių svajonė: "Tai yra tikslas – mokytis, tobulėti krepšinyje ir tapti žmogumi..."

Alvydas Pazdrazdis gimė Kretingoje. Jo pirmasis treneris buvo Ruzgaila, pas kurį krepšinio pagrindų "sėmėsi" dabartiniai, žymūs Lietuvos krepšininkai: Krapišas, Barzdauškas ir Einikis. Pagal Alvydą, šis geras treneris ir mokytojas šiuo metu gyvena apgailėtinoje padėtyje. Jis ir suminėti būvę jo mokiniai yra pasirašę prašymą prezidentui A. Brazauskui, kad būtų atsižvelgta į paskirtą kokių nors lėšų jo pragyvenimui.

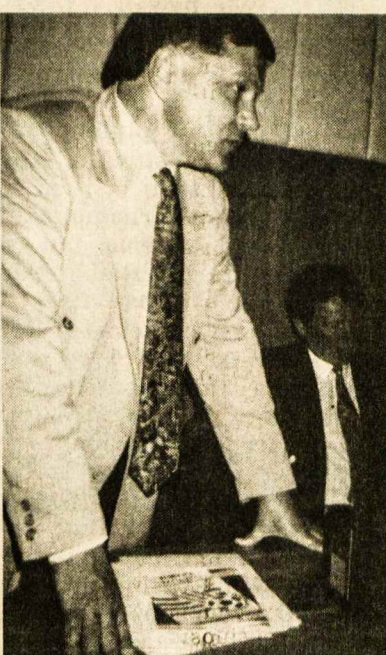
Iš Kretingos Alvydas Pazdrazdis išvyko į Panevėžį ir penkerius metus praleido sporto mokykloje (internate), žymaus pedagogo ir trenerio Raimundo Sargūno globojamas. Iš Panevėžio jis išvyko į Vilnių, kur pradėjo kūno kultūros studijas Pedagoginiame universitete ir tuoj pat ten įsigijęs ir Vilniaus "Statybos" eiles. "Statyboje" anksčiau ryškiai sužibėjęs krepšinio žvaigždė Sūnars Marčiulionis šiuo metu verčiasi kaip profesionalas krepšininkas JAV-se. Antrasis – Artūras Karnišovas jau baigė ketverių metų kursą Seaton Hall universitete, žaiddamas kartu krepšinį, už ką ir gavęs buvo pilną stipendiją. Panašiu keliu mėgina sekti ir trečias "Statybos" krepšininkas Pazdrazdis.

Tikslas siekti pradžia 1992-j. Alvydas Pazdrazdis, su "Statyba" atvykęs į JAV-bes eilei draugiškų rungtynių su Rytų pakraščio universitetų komandomis, kaip ir Karnišovas anksčiau, pradėjo siekti ryšių ir rodė norą pasilikti. Čia daug jam gelbėjo jau iš anksčiau pažįstamas čikagietis Rimantas Dirvonis, "Lituaneis" vadovas, veteranas sporto darbuotojas. Pavvyko "užsikabinti" ir pirmąjį sezoną pradėjo Kenkakee kolegijoje (netoli Čikagos), o jį užbaigė (R. Dirvonio pastangų ir iniciatyvos dėka) Louisianos, John McNeese State universiteto rinktinėje. Šis universitetas priklauso "Southland" grupei ir įsijungęs į 300 JAV pirmaujančių universitetų eiles. Pradžioje Alvydas žaidė atsarginiu, tačiau netrukus užsitikrino vietą pirmajame penketuke kaip vienas iš geriausių žaidėjų. Jo puikus pasirodymas rungtynėse su South-west Texas State, kurios buvo laimėtos 80:65, ir jo paties pelnyti 35 taškai (pataikė 7 tritaškius) buvo pagrindas išrinkti jį lygos geriausiu žaidėju.

Šios vasaros atostogos praleisti Alvydas vyks į Lietuvą, o pora savaitė prieš mokslo ir krepšinio sezono pradžią grįš atgal. Jis gauna pilną išlaikymą – stipendiją ir naudoja kitomis universiteto teikiamaomis privilegijomis. Studijuoja verslo pagrindus ir yra gabus studentas.

Pokalbį baigiant Alvydas pareiškė, kad krepšininkas turi suderinti du dalykus. Jei grynai dengia iš arti, galima juos bandyti apeiti. Jei nepavyksta, reikia mesti iš toli. Jis ir yra puikus tritaškių metėjas. Kas liečia dalyvavimą Lietuvos rinktinėje, kaip jis sako, yra daug problemų. Sezonu metu iš Amerikos išvykti tiek jam, tiek Artūrai Karnišovui, o juo labiau Sūnariui Marčiulionui, labai sudėtinga. Komandų vadovai dėl daugelio rimtų priežasčių nenori savo žaidėjų išleisti.

Malonu buvo su šiuo jaunu sportininku pasikalbėti. Džiugina jo šviesi pažiūra ir sportą ir gyvenimą. Nori mokytis, žaisti krepšinį ir tapti naudinga žmogumi. Sig. K.

Lietuvos futbolo federacijos prezidentas V. DIRMEIKIS (kairėje) ir Lietuvos rinktinės treneris A. LIUBINSKAS po rungtynių prieš Ispaniją 1993 m. Vilniuje.

Nuotr. Ed. Šulaitis

Algimantas Liubinskas vėl Lietuvos rinktinės treneris

Algimantas Liubinskas nėra naujokas Lietuvos futbolo padangėje. Šis 42 metų vyras, gimęs Kybartuose, pats yra ilgokai žaidęs geriausioje Lietuvos futbolo komandoje – Vilniaus "Žalgiryje". Vėliau trumpai buvo šios komandos vyr. treneriu. Susikirtus jo ir B. Zelkevičiaus ambicijoms, nugalėjo pastarasis, kuris ilgesnį laiką vadovavo reprezentacinei Lietuvos vienuolikei.

Kai prieš dvejus metus buvo pradėta ruošti atrankinėms varžyboms dėl Pasaulio futbolo pirmenybių, ir buvo sudaryta Lietuvos futbolo rinktinė, į šią vietą pateko A. Liubinskas. Jis gana sėkmingai vadovavo rinktinėi šių atrankinių rungtynių laikotarpiu. Vargu ar buvo galima tikėtis geresnių rezultatų, ypač, kai tik dalis užsienyje žaidžiančių Lietuvos futbolininkų galėjo dalyvauti (kartais turėdavo žaisti vien tik vietinės Lietuvos pajėgos) šiuose tarpvalstybinuose susitikimuose. Mačius porą tokių atrankinių rungtynių Lietuvoje (prieš Ispaniją ir Š. Airiją), reikia pasakyti, kad joks kitas treneris nebūtų geriau sugebėjęs vadovauti už A. Liubinską.

Praėjusią žiemą Lietuvos futbolo federacijos pirmininkas Vytautas Dirmeikis sugalvojo padaryti vieną mėginimą. Kai A. Liubinskas savo firmos reikalais buvo išvykęs užsienį, paskelbė konkursą Lietuvos rinktinės trenerio vietai užimti. Tas sukėlė nemažai erzelių, ginčų ir vargu ar pasitarnavo Lietuvos futbolui. Tačiau, kaip buvo galima laukti, treneriu buvo perrinktas tas pats A. Liubinskas.

Dabar Lietuvos futbolo rinktinė jau pradėjo ruošti atrankinėms Europos čempionato varžyboms. Siemet Lietuva turės sužaisti tris rungtynes. Pirmose draugiškosiose tarpvalstybinėse rungtynėse, įvykusiose Lietuvoje, mūšiskiai sukovėjo lygiomis (1-1) su Izraeliu.

Ed. Šulaitis

Nauja rekordininkė

Laura Petrulytė, 18 metų amžiaus Vilniaus 8-sios vidurinės mokyklos mokinė, šiais metais pagerino šešis Lietuvos plaukimo rekordus, iš kurių paskutiniuosius pasiekė birželio pradžioje Vilniaus miesto plaukimo varžybose. Ji 800 m laisvu stiliumi nuplaukė per 9 min. 20.42 sek., o 1500 m – per 17 min. 52.51 sek. Šiuo metu Laura Petrulytė yra išvykusi porai mėnesių į JAV-bes ir

treinuojasi "Fort Lauderdale" plaukimo klube, kuriame jau pora metų lavinasi ir šiam klubui priklauso iškylusis Raimundas Mažuolis.

Laura Petrulytė tikisi Atlantos olimpiadoje 1996 m. užimti kuo geresnę, gal net ir pirmąją vietą.

Mūsų jaunieji sportininkai

Aldas Batūra, Toronto "Michael Power" gimnazijos mokinys, pavaršio lengvosios atletikos pirmenybėse, "John Rowland Games", kurio vyko Centennial parke, Etobicoke, atvirose berniukų varžybose suoleje į aukštį su kartimi peršoko 4.25 metrų ribą ir buvo pripažintas rekordininku. Aldas Batūra yra Toronto "Aušros" sporto klubo narys ir aktyviai dalyvauja lietuvių sportinėje veikloje.

Sean Sepulis, Guelph'o miesto "Marlin" plaukimo klubo narys, apie kurio sėkmingą kelią į plaukimo horizontus esame rašę anksčiau, buvo apsinuodijęs maistu. Šešiolikametis Sepulis, stipriai reiškęs praeitos žiemos sezono metu, Commonwealth žaidynėse Saaniche, Britų Kolumbijoje, išsikovojė teisę atstovauti Kanados jaunųjų rinkinei. Ten jis praplaukė 100 m nugara vyrų grupėje per 59.2 sek., ir tai buvo geras laikas. Vėliau su jaunųjų rinkine išvyko į Ispaniją, kur buvo numatytas vienos savaitės praktikuojamas ir vėliau varžybos tarp kelių Europos jaunųjų valstybinių rinkinių. Neprasidėjus šioms pirmenybėms, Sean Sepulis apsinuodijo, valgydamas viščiuką, salmonella bakterijomis. Jis negalėjo plaukti. Praėjo šešios savaitės, kol atgavo jėgas. Šiose varžybose Ispanijoje, Cadix mieste, iš S. Sepulio buvo tikimasi laimėjimo 100 metrų nugara varžybose. Jaunasis Sepulis po šios nesėkmės vėl pasirodys plaukimo baseine 1994 m. liepos 28-31 d.d. Etobicoke, Ont., "Senior Nationals" varžybose.

Ateitininkų žinios

Mokslieviai ateitininkai birželio 25 d. buvo pasiruošę keliauti baidarėmis Six Mile Lake provinciniam parke. Deja, dėl nepalankaus oro baidarės neišplaukė ir mokslieviai nuliūdę pasilaukė Toronto. Keli su globėjais praleido dieną Ontario Science Centre. Globėjai numato kelionę organizuoti rudenį. Visi Mokslieviai, kurie dalyvavo šio pavasario veikloje, kartu su visų mokslievių amžiaus jaunimu prašomi sekti šio skyrelio žinias ir prisikėlimo parapijos biuletenį. Linkime smagios vasaros!

XII ateitininkų kongresas vyks liepos 14-17 d.d. Vilniuje, kuriame dalyvaus ateitininkai iš viso pasaulio. Programoje numatyta pasiskaityti ir pranešimai aktualiom temom išsivys ir Lietuvos ateitininkams bei plačiajai visuomenei. Taip pat bus laiko visiems kartu pasimėtyti, padiskutuoti, pasigėrėti muzika bei menu, pasilinksminėti, susipažinti.

Šią vasarą jaunūčiai, mokslieviai, studentai ir seniausiai ateitininkai Š. Amerikoje bei Lietuvoje stovykla vasaros stovyklose. Š. Amerikoje stovyklos įvyks Dainavoje, JAV, o Lietuvoje rengiamos Juodkrantėje, Berčiūnuose bei įvairiuose kaimuose, per kuriuos keliaus mokslieviai, dalyvaudami vėlyvųjų keliaujančiose stovyklose. Linkime dalyvaujantiems smagiai ir saugiai stovyklauti.

Šios savaitės mintis: "Matai, jaunūčiai, dangum bekopiančią saulę? Dabar keliauk į tą pusę" Kazys Bradūnas. D.G.

Skautų veikla

• "Rambynas" ir "Šatrijos" tautų vadovų-vių paskutinis priešstovyklinis posėdis įvyko birželio 21 d. Išklausyti tautininkų pranešimai apie suvažiuojamą spalio 22-23 d.d. Diskutuota papildyta stovyklos programa, kurioje pridėta daug uždavinių ir darbų. Visų šakų skautai-tės kandidatai turės įžodžius; reikės įsigyti specialybių, pakilti patyrimų laipsniais. Programoje numatyta juos diena, sportas, šokiai, dainavimas, menas, kuris bus ruošiamas ir Kazuko mugė. Planuojamos iškylos stovyklos apylinkėje ir baidarėmis ežere. Bus išvyka į Algonquin parką su maisto pasigaminimu. Stovyklauti užsiregistravo apie 150 skautų-čių.

• Stovyklos registratorei v.s. D. Keršienėi išvykus atostogų į Lietuvą, jos pareigas perėmė vyr. sk. Ilona Tarvydienė, 5 Bowness Cr., Etobicoke, Ont. M9B 5Z8. Tel. 234-1088. Visais registracijos reikalais prašoma kreiptis į Iloną.

• Liepos 9-10 d.d. skautų stovyklavietėje "Romuva" organizuojami dideli tautos darbai. Visi, kas tik gali, prašomi su įrankiais atvykti į "Romuvą" ir padėti paruošti stovyklavietę. Skautų-čių stovyklai. Skambinti Rimui Sriubiskui tel. 416-966-6042.

• "Romuvai" aukojai: \$125 – dr. R. Saplys; \$25 – I. Tarvydienė, L. Kuliavienė, M. R. Yčas, D. Gudelis, K. R. Dunphy, S. ir A. Šileikos, R. Radziūnienė, dr. L. ir M. Leknickai, A. ir V. Puzečiai, dr. J. ir R. Birgiolai, O. Narušienė, R. Masionienė. Skautiškas ačiū už aukas, kurios padės stovyklavietę atnaujinti. M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:		IMA:	
5.00% už 90 dienų term. indėlius		už asmenines	
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius		paskolas nuo	7.75%
5.75% už 1 m. term. indėlius		už nekilnojamo turto	
5.75% už 2 m. term. indėlius		paskolas (mortgages):	
6.25% už 3 m. term. indėlius		su nekeičiamu	
6.50% už 4 m. term. indėlius		nuosimčiu	
6.50% už 5 m. term. indėlius		1 metų	8.00%
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.		2 metų	8.75%
7.50% už 1 m. GIC invest. pažym.		3 metų	9.00%
7.75% už 2 m. GIC invest. pažym.		(fixed rate)	
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.			
8.00% už 4 m. GIC invest. pažym.			
8.25% už 5 m. GIC invest. pažym.			
3.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)		su keičiamu nuosimčiu	
7.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.		1, 2 ar 3 metų	6.60%
7.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.		(variable rate)	
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.		Asmeninės paskolas	
8.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.		duodame iki \$65,000 ir	
8.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.		mortgicijus iki 75% įkainoto	
3.75% už OHOSP (variable rate)		turto. Kitos paskolos: (Line	
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)		of Credit) ir antrieji mortgicijai.	
3.75 kasd. pal. čekių			
sąsk. virš 10.000			
2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)			

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook, Mastercard, Blue Cross). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antradien., trečiadien., nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2

(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Rožės ilgais kotais \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną.

Paruošiamės gėles (vairioms progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t.

Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai.

Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Taisau ir įvedu visų rūšių

- Namų ir automobilių vėsinimo sistemas • Šaldytuvus, šaldymo sistemas
- Elektrines viryklas, indų plovimo mašinas • Skalimo mašinas, džiovintuvus • Atliekų įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui

PAGE 370-3539 arba tel. 222-1372 Toronto

(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

SOLD

COLDWELL BANKER

RESIDENTIAL REAL ESTATE

Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA,

Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo

įstaiga plečiasi Kanadoje!

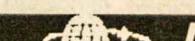
Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą,

jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarsce St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELI

Visos paslaugos atskleidžiant jūsų gimes iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. Reikalui esant atvažiavimo į namus.

Birželio 29 dieną išlydėjom 86 šokėjus, dainininkus bei prijaunčius į Dainų šventę Lietuvoje. Sėkmės jiems. Šiems ir visiems kitiems savo klientams dėkoju už pasitikėjimą, tikiuosi, kad ir ateityje pasinaudosite mano paslaugomis.

KELIONĖS Į LIETUVĄ visuomet geriausia kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Varšuvą arba kitomis jūsų pageidaujamos oro linijomis. Didelis pasirinkimas.

Labai greitai parvežam viešnagėi jūsų gimes iš Lietuvos.

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.

TEIRAUKITĖS APIE ĮVAIRIUS BILETŲ ĮSPARDAVIMUS.

Dei smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITA TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 416-538-6570

FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

COUNTRYWIDE WESTSIDE REALTY INC.

Jeif norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1

(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

"Kryžių kalnas" lietuvių paviljone

Tarptautinis Toronto mies- to Karavanas, kuriame lietu- viai dalyvavo su paviljonu "Vilnius", įvyko birželio 17-25 d.d. Priskelimo parapijos pa- talpose. Šiais metais jį orga- nizuoti buvo pakviestas Suval- kų krašto lietuvių išeivijos sambūris, vadovaujamas Da- nelės Didžbalienės. Birželio 17 d., pradedant pirmąją me- ninę programą, įvyko atidary- mas, kurį atliko Priskelimo parapijos klebonas kun. Au- gustinas Simanavičius, OFM, ir praieityje lietuvių paviljo- nui vadovavęs Vytautas Tasec- kas.

Paviljono karalaite buvo iš- rinkta Alicija Krakauskaitė, jos pavaduotoja Janė Maci- jauskaitė. Burmistro pareigas ėjo Linas Balaišis, kurį pava- davo Rimas Pečiulis. Šių metų parodos tema buvo "Kryžių kalnas", kurio paruošimą ir dail. Jokūbo Dagio skulptū- rų parodą koordinavo Vale- rija Siminkevičienė. Kryžių pagaminimą atliko Sambūrio nariai bei kiti talkininkai. Sceną dekoravo Aldona Karo- saitė.

Koncertinę programą atlik- davo jaunimo ansamblis "At- žalynas", "Gintaro" ansam- blio kapela, Vaclovas Povilo- nis, Lilija Turūtaitė ir Vy- tautas Pečiulis. Trečiadienio vakarą, birželio 22, pasirodė su atsisveikinimo koncertu ansamblio "Gintaras" jaunimo ir veteranų grupės bei jung- tinis choras. Šie vienetai vyks- ta į Pasaulio lietuvių dainų ir tautinių šokių šventę Lie- tuvoje.

Lietuviško maisto gamini- mu rūpinosi Janina Gurklienė su padėjėja Natalija Pykiene ir gausiu būriu talkininkų. Pyragų status suorganizuoda- vo ir vakarais aptarnaudavo įvairių organizacijų bei bū- relių atstovės. Renginyje ne- pasizymėjo dideliu lietuvių lankytojų skaičiumi, nors vi- siems buvo galimybės be varžy- mų, kaip ir anksčiau, lanky- tis savame paviljone.

Dirbom norėdami parodyti, kad galim atlikti pavestą dar- bą. Ir jį atlikom ne savo nau- dai, bet kad išlaikytume lie- tuvių vardą kasmet rengiamo- me Karavane. Padėka Vytau- tui Tasekui ir kitiems, atė- jusiems su naudingais patari- mais. Ačiū visiems talkinin- kams ir aukotojams visur ir vi- sada. Pradėtas darbas su bai- me pasibaigė su jausmu, kad padarėm, kam buvom įsiparei- goję.

Vytautas Pečiulis,
Sambūrio vardu

Lankytojo išpūdi

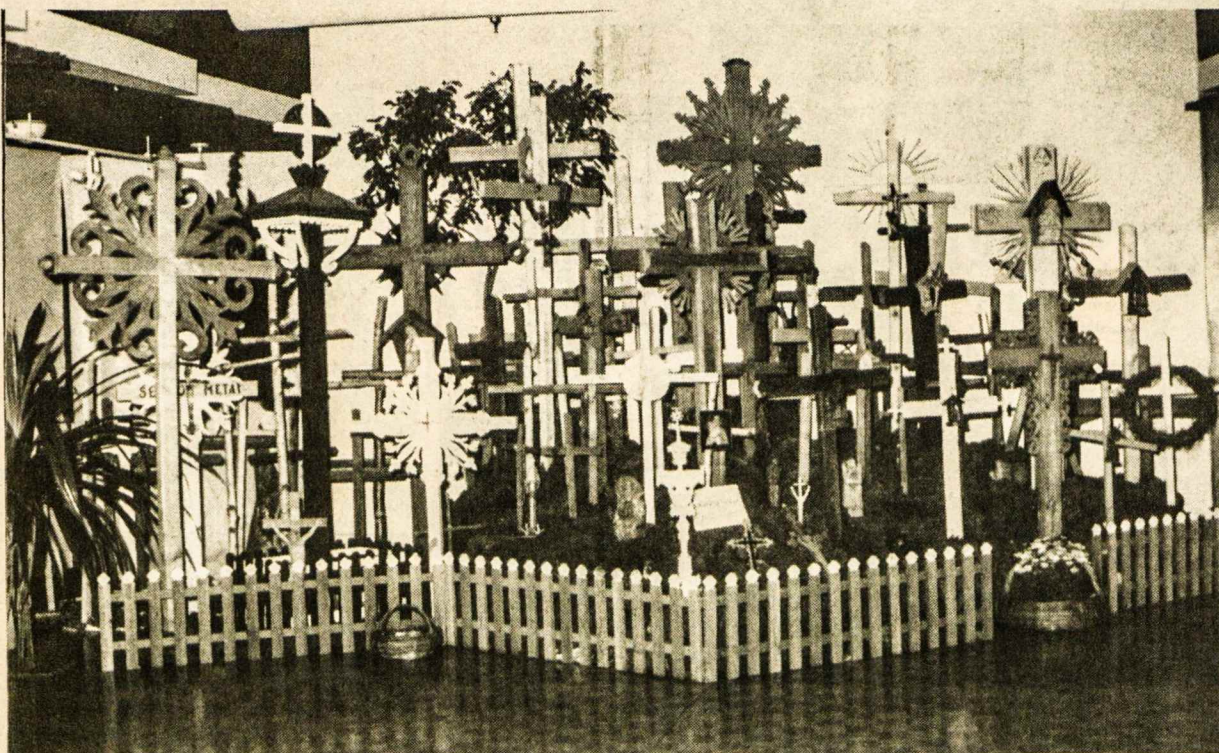
Šį kartą mūsų paviljono lan- kytojų dėmesys buvo kreipia- mas į išpūdingą "Kryžių kal- ną", didingai iškilusį parodų salėje. Prie jo priartėti reikėjo pro dail. Jokūbo Da- gio medžio skulptūras, puošu- sias "kalno atšlaitę". Čia pat sienose kabojo autentiškos, didelės Kryžių kalno A. Sut- kaus fotografijos, papildan- čios nelauktą išpūdį. Apie šį milžinišką rodinį lankytojams svetimtaučiams pasakojė pa- viljono šeimininkai. Kiekvie- nam labiau aiškėjo, kad Lie- tuva — kryžių žemė.

Kavinėje prie didelių pla- katų, vaizduojančių Lietuvą — dabartinę ir istorinę — nuolat stoviniavo būreliai lankytojų. Per visą didžiosios salės sieną bangavo pakabinta trispalvė. Lietuvos sodžiaus kampeliui atstovavo per visą sceną išsitiesęs spalvotas pa- veikslas.

Visa sujungus į vieną derinį — tautinius šokus, dainas, muziką, lietuviškus valgius ir šventišką nuotaiką — ga- lėjai tarti: tai Lietuva. Tas pojūtis tikriausiai pajvairino nepajudinamą kasdienybę. DI.

Nori susirašinėti

Rimvydas Sakavičius, 15 m. am- žiaus, norėtų susirašinėti su to- paties amžiaus moksleiviais dėl anglų kalbos patobulinimo. Rašy- ti: Putvinskio 32a-5, Kaunas, Li- thuania.

"Vilniaus" paviljone Toronto tautybių karavano metu 1994.VI.17-25 d.d. lankytojai domėjosi Lietuvos Kryžių kalno kopija, pastatyta V. Siminkevičienės iniciatyva, savo paslaugomis prisidedant to srities specialistams

Nuotr. St. Dabkaus

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIETUVOJE

Daugiausia vargsta tie žmonės, kurie vargo 50 metų. Žmonės ne- pajėgia atskirti gyvenimo pras- mės, tiesos. Labai pergyvenau sužinojus apie gerb. Lozoraičio mirtį. Verkiau kaip artimo nete- kusio. Jis būtų parodęs kelią į san- tarvę, laisvę. Jo kalbų buvo ma- lonu klausyti.

M. Bubeliene, Kaunas

RINKIMAI LIETUVOJE IR KITUR

Idomu palyginti iš "The Globe & Mail" "TŽ" 1994. VI. 14 RSJ at- pasakotą rinkimų Rytų Europoje analizę ir kun. dr. Felikso Juce- vičiaus išvedžiojimus knygoje "Tauta tikrovės ir mito žaisme", 1970 m. Štai keletas būdingų iš- traukų.

"Istorijos eigą apsprendžia eli- tas, o ne tauta. Tai paliudija mū- sų istorija. Kai kunigaikščių Lie- tuvos elitas slavėjo, tauta masiš- kai rusėjo ir lenkėjo. Lietuva pri- sikėlė aušrininkų ir varpininkų, t. y. elito, dėka" (132 psl.).

"Štai kodėl mes turime noromis ar nenoromis sutikti, kad mūsų tautos istorinę eigą šiuo metu apsprendžia mūsų komunistų eli- tas" (133 psl.). "Lietuviai ko- munistai yra tikrovė ir būtų klai- da ją ignoruoti" (147 psl.).

"... vakarykščioji Lietuva ne- bus rytojaus Lietuva, kuri kyla su nauja aušra. Bet kaip rytojaus pasaulis, taip ir rytojaus Lietu- va yra mums dar paslaptis, mįslė ir spėjimas. Štai kodėl mes dary- tume nedovanotiną klaidą, jei ir toliau savo problemas svarstytu- me ortodoksų šūkais, kurie turė- jo prasmę vakar, bet ne šiandien" (141 psl.).

Zubas

KALNAI IR TRISPALVĖ

Mane nustebino p. Palio "TŽ" pasirašytas straipsnis "Tegu kal- nai palaukia..." Jeigu Vlodo Vit- kausko žygis buvo supratas kaip nuotykių ieškojimas, tenka tik ap- gailestauti. O juk tai ne Vitkaus- ko kažkokia kelionė kažkur. Tai LIETUVIŠKOS VĖLIAVOS IDĖ- JA. Gal kuriems skaitytojams ne visai suvokiama, kad mums, gimu- siems ir augusiems sovietinėje santvarkoje, trispalvė yra dau- giau, negu tik valstybės simbolis. Gal p. Palys nežino, kad prieš pen- ketą metų ar anksčiau, eilinis me- nininkas net ir atsitiktinai savo drobėje sulietęs tris spalvas: gel- toną-žalią-raudoną, nežiūrint net jų atspalvių, galėjo užsitraukti didelę tuometinės valdžios nema- lonę su visomis iš to sekančiomis išvadomis. Ar p. Palui žinoma, kad neretai netgi ir jaunesniųjų mokinukų sąsiuviniai ir knygos buvo tikrinamos mokytojų, ar kar- tais nebus kur kampelyje šių tri-

jų spalvų, tuo pačiu iš anksto iš- aiškinus ir nukentėjusius būsimą- jį "liaudies priešą". Ar p. Palui žinoma, kad net šiandieninis Lie- tuvos prezidentas, prieš keletą metų būdamas vienu iš delegatų į Maskvą, pabūgo prabilti į jį įga- liojusią minią, kol kažkieno ran- kose plevėsavo trispalvė...

Gal p. Palui nėra žinoma, kad nemažai daliai Lietuvos žmonių, nepardavusių savo sąžinės ir pi- lietinio balso už raudonųjų ža- dėtą "lešų sriubą", Vlodo Vit- kausko tęsiami Lietuvos vardą garsinantys žygiai yra svarbesni nei gabalas šlapios dešros ar ply- ta šokolado. Aš žinau, kad ir dau- gybei skurstančiųjų bei vargstan- čiųjų buvusiųjų tremtinių ir po- litinių kalinių Lietuvos vardas ir vėliava, tebeskambantis pa- saulyje, yra ne vien dvasinė pa- gauda, bet ir pastiprinimas.

Kelionė į McKinley jau įvyko, lietuviška trispalvė suplevėsavo, Lietuvos vardas suskambėjo Alias- kos sniegynuose bei keliautojų lūpose. Ir tai su labai kuklia pi- nigų suma. Keista, kad straipsny- je taip rūpinamasi malūnsparnio ir jo kuro kaina, netgi nurodant tą kainą (1400 \$ per valandą). To paties, kuris nuėmė nuo ledo ly- ties keliavusiuosius per Beringo sąsiaurį Vitkauską ir Gudavičių. Nesuprantama, kaip žmonės imasi rašyti apie įvykius ir detales, apie

Š Y P S E N O S

Pasigedo

Į policijos skyrių įbėga apsi- verkusi moteris:

— Susimildami, suraskite mano vyrą, negaliu be jo gy- venti!

— Minutėlę, nusiraminkite, štai, išgerkite vandens, — ra- mina ją seržantas. — O dabar pasakokite. Kada jūsų vyras prapulė?

— Prieš savaite.

— Tai kodėl jūs mums tik da- bar apie tai pranešate?

— Nes šiandien jo algos mo- kėjimo diena.

Irgi kenčia

Gydytojas ramina ligonį:

— Nereikia jaudintis. Jūsų būklė nėra jau tokia beviltiš- ka. Aš pats irgi kenčiu tokius pat skausmus.

— Taip, — sako ligonis. — Bet jūsų negydo toks gydyto- jas, kaip jūs.

Nereikalingas

Vienas džentelmenas kla- sia seną damą:

— Ar Jūs nesigailite, kad ne-

kurias turi menką informaciją. O laikraštis "Anchorage Daily News", aprašęs Vitkauską ir Gu- davičiaus žygį, įvėlė daug netiks- lumų. Ten neminama, kad abu ke- liautojai turėjo satelitinę SOS sistemą, kurią panaudojus pir- ma pasirodė iš Rusijos pusės at- skirdės lėktuvas ir tik vėliau pa- sirdė gelbėtojai iš Amerikos. Ne- pasakoma taip pat ir tai, kad Alias- koje panašūs gelbėjimo darbai bu- vo ir yra nemokami. Tai viena.

Antra, abiejų keliautojų nesėk- mė buvo ir ta, kad Rusijos Toli- mujų Rytų kariniai pasienio biu- rokratai delsė ir nenorėjo duoti lei- dimo kirsti sieną iš Rusijos pusės.

Tikroji priežastis buvo papras- ta — pirmieji žygeiviai, pėsčiomis galėję pereiti Beringo sąsiaurio ledus žinomoje istorijoje, būtų lietuviai. O šito sugrįvusios im- perijos tarnai niekaip negalėjo leisti. Taigi trumpas, bet palan- kiasias metas sąsiaurio kirtimui buvo negrįžtamai prarastas.

Laiško pabaigoj norėčiau pasiū- lyti gerbiavam p. Palui, taip be- sirūpinančiam vargšais Lietuvos našlaitiais bei seneliais ir skai- tančiam apie lietuvių vargus tik laikraščiuose, pačiam sugrįžti į Lietuvą. Manau Lietuviojam leng- viau bus įsisimontinti skirtumą, jog nesvarbu, kad daugelis pasa- ulio žmonių jau pabuvoję Everesto ar McKinley viršūnėse, bet tai, kad kopėjas Vitkauskas buvo PIR- MASIS LIETUVIS.

Mindaugas Kuzminskas,
Anchorage, Alaska

Ištekėjote?

— Ne, — atsakė ji. — Aš turiu šunį, kuris urgia; papūgą, ku- ri keikiasi; židinį, kuris dū- mina ir katę, kuri visą naktį neateina namo. Tad kam gi man reikalingas vyras?

Paaishino

— Kaltinamasis tvirtina, kad jis į nukentėjusį mėtė tik po- midorus?

— Tikrai taip, pone teisėjų.

— Tai iš kur nukentėjusio galvoje atsirado toks dide- lis guzas?

— Pomidorai buvo konser- vuoti, metalinėje dėžutėje.

Išėitis

— Ar tu žinai, kad aš neturiu ką užsivilkti, — sako žmona vyrui.

— Tu juokauji, brangioji. Visos spintos pilnos tavo suk- nelių.

— Taip, bet mūsų kvartalo žmonės jas jau matė!

— Jeigu tik tiek, tai pakeis- kime kvartalą...

Paruošė V.B.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

Naujas adresas

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7

Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594

(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio

bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,

Toronto, Ontario

M6P 1A6

Istaigos telefonas

(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas

adresas: Goštauto 4-78

(kitoje Neries upės pusėje

nuo "Lietuvos" viešbučio)

Vilnius

Tel. (3702) 61 71 62

Fax (3702) 22 63 68

"Vilniaus" paviljono šeimininkai — karalaite ALICIJA KRAKAUSKAITĖ ir burmistras LINAS BALAIŠIS — skaito pranešimus Toronto tautybių karavano lankytojams. Už jų dalis "Gintaro" ansamblio muzikantų, pasi- ruošusių linksminti svečius

Nuotr. D. Didžbalienės

AUDRA
travel & CRUISES
CORPORATION

Vienintelis Kanadoje

lietuviškas kelionių biuras

kviečia keliauti kartu!

Keliaukite į Lietuvą

geriausiomis kainomis patogiais FINNAIR, KLM, LH lėktu- vais bei Canada 3000 ekskursiniais (chartered) lėktuvais.

Kelionės su FINNAIR į Vilnių ir Kauną kiekvieną penkta- dienį. Skrydžiai nuo gegužės 20 d. iki rugsėjo 30 d. 1994 m.

Žemesnės kainos, perkant bilietą iš anksto.

Kelionės su KLM (Olandų oro linija per Amsterdamą)

Kelionės — kiekvieną pirmadienį, trečiadienį, šeštadienį.

DAINŲ ŠVENTĖS grupė

išvyksta KLM lėktuvu liepos 2 d.

Speciali kaina — \$1 239 (kan.)

Smulkesnių žinių teiraukitės: tel. (416) 533-8443

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Išskvietimus bei keliones giminiams atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiųsti pinigų ir vaistų giminiams
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pramoginiams laivams
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9

(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400,

FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas

arba

1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame ipakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šventi- nes gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. — 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. — 4 v.p.p. (šeštadieniais)

Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422

Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751

Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos

patarnavimai.

Lietuvių kalba

patarnauja

V. Drešeris ir

Rima (Petkutė)

Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai

visose pirkimo ir

pardavimo srityse.

Kreiptis į Valterį

ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto

įkainojimas

— mortgičių

— mokesčių

— turto ir kt.

Kreiptis į

Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

TORONTONT

Anapilio žinios

— Jau baigiamas Anapilio didžiojo autoaiškės vandens nutėkėjimo, grindimo ir asfaltavimo darbai. Tikimasi, kad visa bus baigta ateinančios savaitės pabaigoje. Pridėjus dar kitus neplanuotus asfaltavimo darbus, dabar su valstybiniais ir provinciniais mokesčiais visa tai kainuos \$231,920.50. Kaip jau anksčiau skelbta, praeitą rudens buvo išasfaltuota mažoji autoaiškė, kuri kainavo \$18,297. Tad iš viso Anapilio autoaiškės pagerinimui iki ateinančios savaitės pabaigos bus išleista \$250,217.50.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje patalpose vyksta Dariaus ir Girėno parodėlė: išstatytas jų lėktuvo modelis, nauja dešimties litų moneta jų garbei ir 1933 m. suvenyrai. Muziejaus lankymo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 8 v.v., o pirmadieniais nuo 12 v. iki 9 v.v.

— Mišios liepos 10, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Praną Sprainaitį, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 10 v.r. už a.a. Stasį Čepą.

Išganytojo parapijos žinios

— Išvykus kun. P. Diliui, pamaldų liepos mėnesį nebus. Sekančios pamaldos rugpjūčio 7 d., sekmadienį, nauju laiku 9.30 v.r. Parapijos reikalais prašome skambinti valdybos pirmininkui E. Steponui tel. 622-5896 arba sekretorei E. Delkuvienai tel. 233-8510.

— A. a. Valerijos Anyšenės atminimui parapijai auکو: \$50 — M. Slavenas; \$25 — B. ir T. Stanulis; \$20 — R. Nages; \$15 — G. Pamaitis; \$10 — A. Sukauskas.

— A. a. O. Delkaus atminimui parapijai auکو: \$100 — I. ir V. Dauginiai, I. ir V. Dresher, B. ir A. Seyfried; \$70 — Marių šeima; \$50 — B. ir T. Stanuliai, I. ir P. Sturm, E. Sturm, P. ir M. Jučiai, G. ir A. Povilaitiai, J. Grimm, M. Jankus, R. ir R. Cleverdon, Loretos raštine; \$40 — K. ir J. Janowicz, M. ir F. Surkau; \$30 — J. Povilaitis, G. ir E. Šernai, V. Bireta, L. ir R. Sarkus, M. ir S. Boehm; \$25 — A. Radner, V. ir A. Šimkai, J. Bedarfas, R. Dirvelis; \$20 — E. Draudvila, V. ir A. Kulnys, E. Bartminas, J. V. Šimkus, V. J. Norvaiša, L. Einikis, L. Willenbrecht, Z. ir J. Semenik, A. Sukauskas, Mikšų šeima, G. Balčiūnienė, H. ir J. Lasys, J. Andriulis, G. Banfai, V. ir O. Narušiai, G. ir A. Underiai, K. ir M. Stulpiniai, A. Povilaitis, E. Pukas, O. ir J. Fice, G. Pamatat, U. Bleizgienė, K. Grunys, H. Stepaitytis, J. Pucy, W. Sokol; \$10 — A. ir S. Petraičiai, J. Vitkūnas, H. Balčiūnas, M. Preiksaitis, V. Sendžikas, A. May, V. Seniūnas, Maciauskas. V.D.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 230 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Vyt. Seksnys iš Lietuvos, V. Gerkšnys iš Winnipeg, Virginija Duliuskienė iš Radviliškio, Indrė Šeštokaite iš Kauono, A. ir D. Sužiedėliai iš Bostono, Kostas Balaika iš Vilniaus, L. Radzevičienė iš Londono, Ont., B. ir V. Skulščiai iš Vilniaus, Kretingos Šv. Antano folklorinio ansamblio vadovas A. Motūzas, studentai A. Dervičius, A. Deis, K. Kiškūnas, K. Krulinė, D. Brazdėkis; Vilniaus univ. folklorinio ansamblio dalyviai S. Jurkionienė, A. Mickuvienė, I. Juškenė, S. Mickus, J. Volungevičius, E. Horbašius. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN vicepirmininkas V. Drešeris.

— LN valdybos posėdis įvyks liepos 7, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— LN reikalingas darbininkas pastato priežiūrai. Kreiptis į LN raštinę tel. 532-3311.

— LN moterų būrelis išsiuntė į Lietuvą reikalingius pašalpos 4 siuntinius.

— Šį sekmadienį, liepos 10, 12 v. — LN gegužinė. Registruotis LN raštinėje pas vedėją Daną Simonaitę-Sysak, tel. 532-3311.

— Rugpjūčio 13-20 d.d. Wasagoje rengiama LN poilsio stovykla. Dėl rezervacijų skambinti A. Sukauskui (stovyklos komendantui) 614-7739 arba E. Bartminui tel. 240-0490.

— Aukos Slaugos namams priimanoms Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A6.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų • vandentiekio • elektros • keramikos plytelių • stiklo blokų • langų • dažymo ir kt. Įrengiame rūsius • vonias • pirtis • lauko verandas • įvažiavimus kelukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiame stogus. Skambinti Aivydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį per 10.15 ir 11.30 v.r. Mišias giedojo folklorinis vienetas iš Lietuvos, kurį sudaro Kretingos Šv. Antano kolegijos, vadovaujamos T. pranciškonų, triūbininkai ir Vilniaus universiteto folklorinio ansamblio nariai. Kretingiečiams vadovauja dr. Alfonsas Motūzas, vilniečiams Egidijus Virbašius. Šis vienetas buvo pakviestas dalyvauti Toronte vykusiame folkloriniame festivalyje liepos 1-5 d.d. Mūsų šventovėje jie giedojo per Mišias, o po Mišių dar įvairias ištraukas iš Marijos "gadžinkų, kantičkų".

— Mūsų stovyklavietėje "Kretinga", Wasagoj, pradedant stovyklą ateinantį sekmadienį, liepos 10 d., sekmadieniais Mišios bus laikomos 11 v.r. Stovykloj vasara kapelionaus kun. Edis Putrimas. Stovyklos adresas ir telefonas: Camp "Kretinga", 9 Endrus Rd., New Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0; 1-705-429-2788.

— Mišios liepos 10, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Povilą Kairį; 9.20 v.r. — už a.a. Mariją ir Joną Gegužius; 10.15 v.r. — už a.a. Joną Zuloną, a.a. Stasį Ruibį, a.a. Motiejų Barauską ir už Čeponių bei Barauskų šeimų mirusius; 11.30 v.r. — už parapiją.

Rašytojas a.a. Česlovas Grincevičius, sulaukęs 81 m. amžiaus, mirė Čikagoje 1994 m. birželio 28 d. Privaćiomis laidotuviams rūpinasi velionies žmona Aldona. Numatomas velionies pelenų pervežimas į Lietuvą liepos mėn. pabaigoje.

Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos Prisikėlimo parapijos skyrius "Tėviškės žiburiams" paaukojo \$50.

A. a. Zigmo Pniausko atminimui lietuvių Ošavoje "Tėviškės žiburiams" auکو \$100.

A. a. Jadvygos Gabrėnienės 3 metų mirties prisiminimui Frank Gabrėnas "Tėviškės žiburiams" auکو \$30.

A. a. Aleksandro Procutienės-Klimienės atminimui, užjaušdami sūnus Genių ir Vaclovą bei jų šeimai, J. Č. Kurai, E. P. Žuliai "Tėviškės žiburiams" auکو \$50.

Anapilio autoaiškės vajui auکو: \$100 — M. Timukienė, prel. P. Gaida.

Šv. Jono lietuvių kapinėms auکو: \$100 — I. Biskys.

A. a. Osvaldo Delkaus, Toronto Lietuvių namų valdybos nario, atminimui Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama" paaukojo \$1.000 Slaugos namams.

Elena Narbutaitė iš Montrealio nebeturinti daugiau lėšų sumokėti "T2" prenumeratos savo giminaitei Lietuvoje. Laikraštis buvo siuntinėjamas adresu: Ona Vaškelienė, Utenos raj., Užpalių paštas, Gaigalių kaimas, 4926 Lietuva. Jei atsirastų geradaris-ė, prašoma pranešti "T2" administracijai. Paprastu paštu prenumerata — \$38 metams.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemų įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

PARDUODAMAS 5 kambarių butas Kaune, II-ame aukšte, su patogiais, gerame rajone. Skambinti kiekvieną dieną po 10 v.vak.; pirmadieniais ir trečiadieniais — visą dieną; šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8-12 val. ryto, tel. 1-312-881-7466.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax: (416) 231-6993

Mėgėjams prabangaus gyvenimo
Scarlett Rd. — Lambton Square.

Didelis 3-jų miegamųjų butas su visa eile naujų pagerinimų, įskaitant marmurines grindis, balkoną, šildomą baseiną ir t.t. Dėl platesnių informacijų skambinti tel. 231-3000.

Toronto tautinių šokių grupė, įvykusio 1994 m. birželio 17-25 d.d., "Vilniaus" paviljone meninėje programoje dalyvavęs "Atžalynas"

Toronto tautinių šokių grupė "Atžalynas" atlieka dalį meninės programos "Vilniaus" paviljone tautinių šokių grupės "Atžalynas"

LN kultūrinės veiklos būrelis gegužinė įvyks liepos 9, šeštadienį, 1 v.p.p. Genovaitės Bijūnienės sode.

Dr. Rasa Mažeikaitė šiuo metu dalyvauja tarptautiniame istorikų suvažiavime Anglijoje, paruošusi pranešimą apie karingas moteris kovose su kryžiuočiais.

Kanados lietuvių muziejuje archyve šiuo metu veikia Dariaus ir Girėno parodėlė — yra išstatytas "Lituanicos" modelis, rodoma nauja 10 litų moneta, išleista jų garbei, 1933 m. suvenyrai ir kt.

Audrius Butkevičius, hamiltonietis, drauge su Queen's University meno mokyklą baigusiais kolegomis Adam Fingret ir Rita Reischke įsteigė THREE STORIES meno galeriją, kurioje visą liepos mėnesį bus išstatyti vėliausieji jų meno darbai.

Statybos įstatymus pakeitė Toronto miestas, norėdamas pagerinti leidimų išdavimą ir statybą. Nuo liepos 4 d. pakilo statybos leidimų kainos, leidimai nuomojamų kambarių savininkams, pastatų inspekcijų pranešimai ir pirminės įstatymų peržiūros dėl rajonų skirstymo (zoning). Daugiau informacijų teikia Richard Bishop tel. 416-392-7597.

PARDUODU tautinius, vilnonius, 5 dalių drabužius, dydis 36 (16). Skambinti tel. 1-604-538-1219.

ISNUOMOJAMAS butas High Park rajone — 2 kambariai, virtuvė ir vonia. Skambinti tel. 416-767-4917.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilų vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. Tel. 503-1687.

ISNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Sheperd gatvės. \$645 / mėnesį. Į kainą įeina mokestis už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Arti parduotuvių. Skambinti tel. (416) 742-5254, (416) 749-2319.

Teodoras (Ted) Stanulis

Prof. Prano Dovydaičio fondui Lietuvoje auکو: dr. A. Lukienė — \$100, KLKM dr. Jos Prisikėlimo par. skyrius — \$50. Fondui jau yra perduota \$5,695. Lietuvos at-kų federacijos valdybos vardu padėkojo aukotojams kun. R. Grigas.

O.G. Kun. Petro Ažubalio stipendijų fondas kasmet skiria stipendiją jaunuoliui ar jaunuolei, studijuojantiems humanitarinius mokslus ir besireiškiantiems lietuviškoje veikloje. Prašymus iki š.m. spalio 1 d. siųsti šiuo adresu: Dr. A. Kazlauskienė, 128 Dunn Street, Oakville, Ontario L6J 3E2, Canada. Inf.

Įvairios žinios

Lietuvos katalikų moterų iniciatyvinė grupė 1994 m. birželio 15 d. Vilniuje sušaukė organizacijų susirinkimą, į kurį suvažiavo atstovės iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Alytaus, Trakų, Varenos, Pasvalio ir kitų vietovių. Į susirinkimą pakviesta prof. dr. Aldona Šlepetytė-Jaščienė, Pasaulio lietuvių katalikų organizacijų sąjungos (PLKOS) valdybos pirmininkė, padarė pranešimą apie kat. moterų veiklą, apžvelgdama jos raidą nuo pat įsteigimo 1908 m. Susirinkime nutarta steigti Lietuvos katalikų moterų sąjungą. Suvažiavimas nutatomas ši rudenį Vilniuje. (PLKOS inf.)

Nuo senų laikų Užpalių (Utenos raj.) apylinkės gyventojai garsėjo tautiniu atsparumu: dalyvavo 1863 m. sukilime, nepriklausomybės kovose, 1941 m. birželio sukilime, partizanų veikloje. Žuvusių už tėvynę užpaliiečių skaičius yra gana didelis. Kilo sumanymas jų prisiminimui pastatyti Užpaliuose paminklą. Tuo reikalu išplatintas kreipimasis prašant pagalbos. Jei kas auka prie to projekto galėtų prisidėti, prašomas rašyti adresui: V. Jurka (Užpalių apylinkės viršaitis), Užpaliai, 4926 Utenos raj., Lietuva. Inf.

Panas Budrys kreipėsi į Lietuvos raudonąją kryžį, prašydamas padėti suieškoti giminaitį Joną Petronį, gimusį 1915 m. Panevėžio raj., Matarakų kaime, išvykusį į Kanadą 1940 m. Paskutinėmis žiniomis 1959 m., gyvenęs Kalgaryje, Albertoje. Jei kas apie šį asmenį ką nors žino, prašoma pranešti adresu: Lietuvos raudonojo kryžiaus draugija, Gedimino pr. 3a, 2600 Vilnius, Lietuva, tel. 619923, faksas (370-2) 610437.

Ieškau Mike (Mikie) Kaup, kilusio iš Degučių, netoli Naumiesčio Tauragės rajone. Mano motina buvo Emilie Preikschat. Jos tėvas, Gustav Preikschat turėjo odos dirbtuvę Naumiestyje. Rašyti: Arno Preikschat, 337 St. Paul St. W., St. Catharines, Ont. L2R 6P7. Tel. 905-684-9154.

Three Stories meno galerija

Andrius Butkevičius, Adam Fingret, Rita Reischke

489 College Street (prie Bathurst) Toronto, Ontario.

ATIDARYMAS 1994 m. liepos 7 d., 7-10 v.v. Paroda liepos 1-28 d.d.

Atidaryta: antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais nuo 11 v.v. iki 5 v.p.p.; penktadieniais ir šeštadieniais nuo 1 v.p.p. iki 9 v.v.

GALITE PRISISKINTI PATYS ŽEMUOGIŲ

ŪKYJE

nuo pirmadienio iki penktadienio 6 v.r.-9 v.v., šeštadienį ir sekmadienį 6 v.r.-2 v.p.p.

Whittamores ūkis yra prie Steeles Avenue, 4 mylios į rytus nuo Markham Road, (Highway 48). Dėl informacijos skambinkite

tel. 905-294-3275

MONTREALque

Jonų, Petrų ir Povilų vardinės buvo atšvęstos birželio 26 d. AV parapijos salėje. Visam renginiui vadovavo Augustinas Mylė. Trumpai prisiminę Joninių šventę Lietuvoje ir kelių organizacijų vardu pasveikino prie garbės stalo sėdintius varduvininkus. Taip pat tarė žodį ir klebonas kun. Juozas Aranauskas. Įdomią programą atliko dainininkai Zina ir Albinas Urbonai bei Vytas Murauskas, padainuodami negirdėtų dainų duetu ar trio. Akordeonu jiems pritarė Antanas Mickus, kuris su savo muzika išjudino ir visus svečius padainuoti keletą populiarių dainų. Tarp dainų Aistą Žitnikaitę padėklamavo pora eilėraščių. Po kun. Kazimiero Ambraso palaiminimo visi buvo pavaišinti skaniais Marijos Deltuvienės su talkininkais paruoštais pietumis. Pabaigoje vyko nemaža loterija. Salė buvo papuosta jaunuais berželiais ir imitaciniu lauželiu. Svečių susirinko gana

gražus būrys. Rengėjai — LK Mindaugo šaulių kuopa.

AV parapijos choras baigė šio sezono giedojimą ir iki rudens atostogaus. Klebonas ir parapijiečiai yra dėkingi už gražų giedojimą ir kviečia rudenį įsijungti naujus choristus.

Kun. Salvijus Pranckūnas nusprendė grįžti į Lietuvą. Buvo tikėtasi, kad jis čia pasiliks ilgą laiką, bet, atrodo, pasiilgo savo įprastinio darbo, kurio Lietuvoje tikrai netrūksta.

"Ūlos" ansamblis, atvažiavęs iš Lietuvos į tarptautinius festivalius, liepos 6 d., 7 v.v. koncertuos AV parapijos salėje.

A. a. Rimas Urbonas, montrealiečių Reginos ir Lino Urbonų sūnus, 52 m. amžiaus, mirė birželio 24 d. Mississaugaus ligoninėje. Po pamaldų Lietuvos kankinių šventovėje birželio 28 d. kūnas sudegintas. Liūdi žmona, duklė, du sūnūs, dukraitė, tėvai ir kiti artimieji. B.S.

40 METŲ PATIRTIS

UŽTIKRINA pasirenkant draudos agentūrą ir draudos

bendrovę. Pirmiausia reikia žiūrėti, kaip jie apmoka

nelaimės atveju — ir tik po to į draudos kainą.

DAUGIAU bėdų būna su mažesnėmis nelaimėmis,

nes nebuvo išsiaiškinta apdraudžiant. Retai kyla

klausimų dėl didelių nelaimių — gaisro.

PATARNAVIMAS šiais laikais yra vis daugiau ver-

tinamas ir į jį daugiau kreipiamas dėmesio. Patar-

navimas yra XXI šimtmečio darbo užtikrinimas.

LIETUVIS gali gerai atlikti darbą. Ne šventieji puodus lipdo.

KREIPKITĖS, esame arti, kaip Jūsų telefonas, pasie-

kiami bet kuriuo laiku. Pasiteiravimas nepareigoja

apsidrausti.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Tel. 722-3545

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	7.25%	Taupymo — special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	7.75%	Taupymo — su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	8.00%	Taupymo — kasdienines	1.50%
Term. indėlus:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	6.00%	RRIF — RRSP — 1 m. term.	7.25%
180 d. - 364 d.	6.00%	RRIF — RRSP — 2 m. term.	7.75%
120 d. - 179 d.	5.00%	RRIF — RRSP — 3 m. term.	8.00%
60 d. - 119 d.	5.00%	RRIF — RRSP — taup	2.00%
30 d. - 59 d.	4.50%		

IMA UŽ:

Neklin. turto:		asmenines — nuo	8.50%
1 metų	9.25%		
2 metų	9.75%		
3 metų	10.00%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KESTAS

Projektuoju ir gaminu paminklus,

darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių

medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio)

pagal užsakovo pageidavimus. Skambinti telefonu

905-544-1056

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE

TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

REIKALINGA nerūkanti auklė 5 dienas per savaitę prižiūrėti 1 metų vaiko nuo liepos 1 d. Kipling ir Eglinton gatvių rajone. Skambinti tel. 416-614-2294.

REIKALINGA moteris pilnai darbo dienai, 5 dienas per savaitę, prižiūrėti vyresnio amžiaus moterį High Park rajone. Skambinti po 6 v.v. tel. 416-251-0798, 905-822-9139 ar 905-527-0107 Hamiltono.

REIKALINGAS vieno miegamojo butas arti požeminio traukinio, netoli parduotuvių. Siūlyti tel. 416-921-4816 ir palikti žinutę.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, suvartokim gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronto.